

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

**Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 1000 /07
Zarządu Województwa Małopolskiego
z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie przyjęcia
Podręcznika kwalifikowania wydatków objętych
dofinansowaniem w ramach Małopolskiego Regionalnego
Programu Operacyjnego na lata 2007-2013**

Zarząd Województwa Małopolskiego

PODRĘCZNIK KWALIFIKOWANIA WYDATKÓW OBJĘTYCH DOFINANSOWANIEM W RAMACH MAŁOPOLSKIEGO REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO NA LATA 2007-2013

Kraków, grudzień 2007 r.

Skróty występujące w Podręczniku.....	3
Najważniejsze pojęcia występujące w Podręczniku	3
Podstawa prawna	4
Główne akty prawne i dokumenty regulujące zagadnienia kwalifikowalności wydatków	4

CZEŚĆ I. ZASADY OGÓLNE

1. Zasady kwalifikowania projektu	6
2. Zasięg terytorialny	6
3. Trwałość projektu	6
4. Zasady kwalifikowania wydatków	7
5. Ogólne warunki uznania wydatku za kwalifikowany	8
6. Kwalifikowalność wydatków w projektach realizowanych w ramach programów pomocy publicznej	9
7. Podmiot ponoszący wydatki	10
8. Uznanie wydatku za poniesiony	10
9. Termin poniesienia wydatku	11
10. Zakaz podwójnego finansowania	12
11. Cross-financing – elastyczne finansowanie	13
12. Projekty generujące dochód	13

CZEŚĆ II. WARUNKI UZNANIA ZA KWALIFIKOWANE POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW WYDATKÓW

A. Wydatki związane z przygotowaniem projektu

13. Wydatki na przygotowanie projektu	15
---	----

B. Wydatki związane z realizacją projektu

14. Zakup nieruchomości niezabudowanej i nieruchomości zabudowanej	16
15. Zakup środków trwałych	17
16. Zakup wartości niematerialnych lub prawnych	18
17. Leasing oraz inne techniki finansowania nieruchomości, środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.....	19
18. Instalacja środków trwałych	21
19. Amortyzacja	21
20. Roboty budowlane	21
21. Instrumenty finansowe	22
22. Wkład niepieniężny	23
23. Wydatki na mieszkalnictwo	23
24. Podatek VAT oraz inne obciążenia publicznoprawne	24

C. Wydatki związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą

25. Koszty osobowe	25
26. Zarządzanie projektem	26
27. Ekspertyzy / audyt	26
28. Inspektor nadzoru	26
29. Usługi finansowe i zabezpieczenia	27
30. Wydatki na promocję projektu	27

CZEŚĆ III. RODZAJE WYDATKÓW KWALIFIKOWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁANIACH / SCHEMATACH DLA OSI PRIORYTETOWYCH I –VIII MRPO

28

CZEŚĆ IV. RODZAJE WYDATKÓW KWALIFIKOWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁANIACH IX OSI PRIORYTETOWEJI MRPO – POMOC TECHNICZNA

48

Skróty występujące w Podręczniku:

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

IOB – Instytucje Otoczenia Biznesu

IZ – Instytucja Zarządzająca

KE – Komisja Europejska

MRPO – Małopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

MRR – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

PZP – ustawa *Prawo Zamówień Publicznych*

RLM – równoważna liczba mieszkańców

UMRPO – Uszczegółowienie Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

Najważniejsze pojęcia występujące w Podręczniku:

Beneficjent - zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 - Podmiot gospodarczy, podmiot lub przedsiębiorstwo, publiczne lub prywatne, odpowiedzialne za inicjowanie lub inicjujące i realizujące operacje. Potencjalni beneficjenci, uprawnieni do wnioskowania o wsparcie ze środków MRPO, uprawnieni do podpisania umowy o dofinansowanie oraz odpowiadający za realizację projektów, zostali zdefiniowani na poziomie każdego działania/schematu MRPO (pkt. 18 informacji nt. działań). W ramach programów pomocy objętych art. 87 Traktatu, beneficjentami są przedsiębiorcy, realizujący indywidualny projekt i otrzymujące pomoc publiczną.

Cross-financing - Zasada elastycznego krzyżowego finansowania, mająca na celu ułatwienie wdrażania jednofunduszowych programów operacyjnych, polegająca na finansowaniu działań, które należą do obszaru interwencji innego funduszu strukturalnego, zgodnie z art. 34 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006. Zasada ta stosuje się jedynie do działań, które są zarówno niezbędne dla pomyślnej realizacji projektu lub grupy projektów, jak i bezpośrednio powiązane z projektem lub grupą projektów. Udział środków możliwych do objęcia zasadą jest ograniczony do 10% na poziomie osi priorytetowej Programu. Szczegółowa informacja nt. możliwości stosowania tej zasady jest określona w RPO oraz opisach działań/schematów.

Duży projekt - projekt którego całkowity koszt przekracza kwotę 25 mln EUR w przypadku środowiska naturalnego oraz 50 mln EUR w przypadku innych dziedzin.

Nieruchomość niezabudowana - część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (grunty), z wyłączeniem budynków, budowli, obiektów małej architektury oraz tymczasowych obiektów budowlanych.

Nieruchomość zabudowana - część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki, budowle, obiekty małej architektury, jeżeli są trwale związane z gruntem.

Program pomocowy – program określający zasady postępowania w sprawach dotyczących pomocy państwa spełniającej przesłanki określone w art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Umowa / Umowa o dofinansowanie – umowa wraz z załącznikami (m.in. wnioskiem aplikacyjnym, studium wykonalności) zawarta pomiędzy Instytucją Zarządzającą a Beneficjentem, na podstawie której Beneficjent realizuje projekt współfinansowany w ramach MRPO. Pod tym pojęciem rozumie się również decyzję o dofinansowaniu projektu podjętą przez Instytucję Zarządzającą na podstawie z art. 28 ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Wydatek kwalifikowany – wydatek lub koszt poniesiony przez Beneficjenta w związku z realizacją projektu w ramach RPO, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Wytycznych, który kwalifikuje się do refundacji ze środków przeznaczonych na realizację RPO w trybie określonym w umowie o dofinansowanie projektu.

Wydatek niekwalifikowany – wydatek lub koszt nie kwalifikujący się do refundacji ze środków przeznaczonych na realizację RPO.

Wyłączenie blokowe (wyłączenie grupowe) - należy przez to rozumieć pomoc publiczną, której nie dotyczy obowiązek notyfikacji, zgodnie z rozporządzeniami Komisji wydanymi na podstawie art. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. dotyczącego stosowania art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz.Urz. WE L 142 z 14.05.1998).

Podstawa prawna

Niniejszy Podręcznik kwalifikowania wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 został przygotowany na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku, o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2006 r., Nr 227, poz. 1658 z późn. zm.) oraz pkt 2.3 *Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013*.

Główne akty prawne i dokumenty regulujące zagadnienia kwalifikowalności wydatków w odniesieniu do MRPO

Kwestię kwalifikowania wydatków w ramach MRPO regulują następujące akty prawne:

a) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.Urz. UE z dnia 31 lipca 2006 r., L 210/25), zwane dalej „rozporządzeniem nr 1083/2006”;

b) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu

Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE z dnia 27 grudnia 2006 r., L 371/1), zwane dalej „rozporządzeniem nr 1828/2006).

c) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz.Urz. UE z dnia 31 lipca 2006 r., L 210/1), zwane dalej „rozporządzeniem nr 1080/2006”;

d) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz.Urz. UE z dnia 31 lipca 2006 r., L 210/12), zwane dalej „rozporządzeniem nr 1081/2006”;

e) Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (Dz. U. Nr 227, poz.1658 z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”,

f) Ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.), zwana dalej „ustawą prawo zamówień publicznych”,

g) Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm), zwana dalej „ustawą o rachunkowości”,

h) Małopolski Regionalny Program Operacyjny przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 4 września 2007 r. decyzją CCI 2007PL161PO010 oraz uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego nr 780/07 z dnia 4 października 2007, zwany dalej „MRPO”;

i) Uszczegółowienie Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, przyjęte uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego nr 938/07 z dnia 27 listopada 2007.

j) Krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013, zwane dalej „Krajowymi wytycznymi”,

k) Niniejszy Podręcznik w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach MRPO.

CZĘŚĆ I. ZASADY OGÓLNE

1. Zasady kwalifikowania projektu

1.1. Ocena kwalifikowalności projektu jest dokonywana na etapie wyboru projektów o dofinansowanie i polega na sprawdzeniu czy przedstawiony projekt może stanowić przedmiot współfinansowania z EFRR. Projekt jest kwalifikowany jeżeli spełnia następujące warunki ogólne:

- jest zgodny z horyzontalnymi politykami Wspólnoty,
- jest zgodny z wymogami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- jest zgodny z dokumentem programowym, jest zgodny z opisem dla danego Działania/Schematu Uszczegółowienia MRPO na lata 2007-2013,
- przyczynia się do realizacji celów danego priorytetu/działania MRPO,
- jest zgodny z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego oraz branżowymi i sektorowymi strategiami regionalnymi,
- spełnia kryteria wyboru zaakceptowane przez Komitet Monitorujący i zapisane w Uszczegółowieniu MRPO.

1.2. Uznanie danego projektu za kwalifikowany do wsparcia w ramach MRPO, nie oznacza, że wszystkie wydatki poniesione w trakcie realizacji projektu będą uznane za kwalifikowane.

2. Zasięg terytorialny

2.1. Zgodnie z art. 5, ust 1. rozporządzenia 1083/2006 jako generalną zasadę przyjmuje się, iż projekt współfinansowany z funduszy strukturalnych musi być realizowany w granicach administracyjnych obszaru objętego programem, w ramach którego jest realizowany tj.: w przypadku Programów Regionalnych - w regionie, którego dotyczy dany program (NUTS II). Oznacza to, iż projekt współfinansowany w ramach MRPO musi być realizowany w granicach administracyjnych województwa małopolskiego.

2.2. Odstępstwa od zasady przedstawionej w ppkt 2.1. są możliwe tylko za zgodą IZ i tylko w sytuacji, kiedy projekt przynosi znaczące korzyści dla regionu objętego wsparciem. Za zgodę uznaje się umieszczenie w UMRPO zapisu dopuszczającego do realizacji projekty o charakterze ponadregionalnym – np. w przypadku Działań Osi Priorytetowej VIII – *Współpraca międzyregionalna*.

3. Trwałość projektu

3.1. Zgodnie z art. 57 rozporządzenia 1083/2006 każdy projekt współfinansowany ze środków funduszy strukturalnych musi zachować trwałość przez okres **pięciu lat** od daty stanowiącej ostatni dzień okresu kwalifikowania wydatków (stanowiącego jednocześnie okres realizacji projektu) wskazanego w umowie o dofinansowanie. Takie podejście jest zgodne z art. 88 rozporządzenia 1083/2006.

3.2. W przypadku projektów realizowanych przez MŚP, okres o którym mowa w ppkt 3.1. wynosi **trzy lata** od daty zakończenia projektu określonej w umowie o dofinansowanie.

3.3. Pojęcie „trwałości projektu” rozumiane jest jako niepoddanie projektu tzw. znaczącej modyfikacji tj.:

- a) modyfikacji mającej wpływ na charakter lub warunki realizacji projektu lub powodującej uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny; oraz
- b) wynikającej ze zmiany własności elementu infrastruktury i/lub środków trwałych albo z zaprzestania działalności produkcyjnej i innych.

3.4. Znacząca modyfikacja oznacza jednoczesne spełnienie co najmniej jednego z warunków wymienionych w lit. a i co najmniej jednego z warunków wymienionych w lit. b., a ponadto pomiędzy tymi warunkami musi zachodzić związek przyczynowoskutkowy (tzn. lit. b to przyczyna, a lit. a skutek).

3.5. Powyższe uregulowania dotyczą projektów infrastrukturalnych oraz projektów, w których dokonywany jest zakup sprzętu lub wyposażenia.

3.6. Dopuszcza się możliwość przekształcenia podmiotu realizującego projekt tylko w przypadku gdy zostaną zachowane cele projektu oraz spełniony warunek, iż nowy podmiot realizujący, wpisywał się w katalog beneficjentów danego Działania/Schematu MRPO, w dniu złożenia wniosku przez dotychczasowego Wnioskodawcę.

3.7. Wydatki poniesione na rzecz projektu, który zostanie poddany znaczącym modyfikacjom zostaną objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z art. 98–102 rozporządzenia 1083/2006.

4. Zasady kwalifikowania wydatków

4.1. Wydatek kwalifikowany to wydatek spełniający warunki umożliwiające jego całkowite lub częściowe pokrycie środkami przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej lub z publicznych źródeł krajowych.

4.2. Niniejsze wytyczne określają warunki uznania wydatku za wydatek kwalifikowany w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

4.3. Oceny kwalifikowalności wydatku dokonuje się zarówno na etapie wyboru wniosku o dofinansowanie projektu, jak i podczas realizacji projektu. Na etapie wyboru wniosków sprawdzeniu podlega potencjalna kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku. Kwalifikowalność poniesionych wydatków oceniana jest również w trakcie realizacji projektu, kiedy beneficjent przedkłada kolejne wnioski o płatność, w tym na etapie wniosku o płatność końcową oraz podczas kontroli.

4.4. Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi do refundacji w trakcie realizacji projektu, będą kwalifikować się do współfinansowania.

4.5. Beneficjenci w ramach przygotowywanych projektów, określają zarówno wydatki kwalifikujące się do wsparcia (wydatki kwalifikowane), jak również wydatki nie kwalifikujące się do wsparcia (wydatki niekwalifikowane). Potwierdzenie wysokości planowanych do poniesienia wydatków kwalifikowanych następuje w umowie o dofinansowanie zawartej z beneficjentem MRPO.

4.6. Wydatek będzie uznany za kwalifikowany, jeśli spełnia równocześnie:

- wszystkie dotyczące go warunki określone w niniejszych wytycznych, oraz
- wszystkie dotyczące go warunki określone w programie pomocowym, tj. w akcie prawa polskiego stanowiącym podstawę prawną udzielenia pomocy.

5. Ogólne warunki uznania wydatku za kwalifikowany

5.1. Wydatek jest zgodny z postanowieniami Programu Operacyjnego.

5.2. Wydatek jest niezbędny dla wdrażania i realizacji projektu, bez niego projekt nie mógłby zostać zrealizowany.

5.3. Wydatek jest efektywny i racjonalny.

5.4. Wydatek został poniesiony w okresie kwalifikowania wydatków.

5.5. Wydatek został poniesiony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego np.:

- wydatek poniesiony przez podmiot zobowiązany do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych powinien być dokonany zgodnie z tą ustawą,
- wydatek poniesiony przez przedsiębiorcę powinien być dokonany zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

5.6. Wydatek został poniesiony zgodnie z kategoriami wydatków wynikających z umowy o dofinansowanie projektu. Kategorie te zastają ujęte we wniosku o dofinansowanie projektu, stanowiącym załącznik do umowy.

5.7. Wydatek został dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku.

5.8. Wydatek, który został uznany za kwalifikowany w ramach danego projektu dofinansowanego środkami publicznymi krajowymi lub wspólnotowymi, nie może być ponownie uznany za wydatek kwalifikowany w ramach innego projektu.

5.9. Wydatek został należycie udokumentowany. Dowodem poniesienia wydatku jest faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej wraz z dołączonym wyciągiem z operacji na rachunku bankowym. W przypadku płatności gotówkowej, wystarczającym dowodem jest faktura z adnotacją „zapłacono gotówką” opatrzona podpisem upoważnionej osoby (wystawcy/sprzedawcy). W przypadkach, gdy potwierdzenie poniesienia wydatków ww. dokumentami nie jest możliwe, dowodem poniesienia wydatku jest inny dokument zaakceptowany przez IZ jako stwierdzający poniesienie wydatku.

6. Kwalifikowalność wydatków w projektach realizowanych w ramach programów pomocy publicznej

6.1. W przypadku gdy pokrycie wydatku środkami przeznaczonymi na realizację Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego stanowić będzie pomoc publiczną w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE (lub pomoc *de minimis*), zastosowanie znajdują zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków wynikających z przepisów wspólnotowych i krajowych regulujących przeznaczenie pomocy publicznej.

6.2. Przy realizacji projektów, w których występuje pomoc publiczna należy wziąć pod uwagę następujące kwestie:

- a) w przypadku działań objętych wyłączeniem blokowym bądź programem pomocowym zatwierdzonym przez KE, obowiązują ramy czasowe kwalifikowalności wydatków w nim określone,
- b) niespełnienie kryteriów narzuconych regułami programu pomocy publicznej skutkować będzie odmową przyjęcia projektu do dofinansowania lub odmową uznania wydatków za kwalifikowane.

6.3. W przypadku programów pomocowych realizowanych w oparciu o przepisy rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r., w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013 (Dz. U. UE C54 z 04.03.2006), pomoc może być udzielana na następujących warunkach:

- a) wnioskodawca nie rozpoczął realizacji inwestycji:

Przed podjęciem prac nad realizacją inwestycji wnioskodawca jest zobowiązany uruchomić procedurę aplikacyjną o wsparcie w ramach MRPO. Okres kwalifikowalności wydatków rozpocznie się w momencie otrzymania przez wnioskodawcę od instytucji przyjmującej wnioski pisemnej informacji, iż projekt, z zastrzeżeniem ostatecznych wyników szczegółowej weryfikacji, kwalifikuje się do wsparcia w ramach MRPO.

Przez rozpoczęcie realizacji projektu należy rozumieć podjęcie czynności zmierzających bezpośrednio do realizacji inwestycji, w szczególności podjęcie prac budowlanych lub pierwsze zobowiązanie wnioskodawcy do zamówienia urządzeń lub usług (np. rozpoczęcie postępowania w celu wyboru wykonawcy).

b) projekt dotyczy realizacji nowej inwestycji, przez którą należy rozumieć:

1. inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z:

- utworzeniem nowego przedsiębiorstwa,
- rozbudową istniejącego przedsiębiorstwa,
- dywersyfikacją produkcji przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie nowych dodatkowych produktów lub
- zasadniczą zmianę dotyczącą procesu produkcyjnego w istniejących przedsiębiorstwach.

2. Nabycie środków trwałych bezpośrednio związanych z przedsiębiorstwem, które zostało zamknięte lub zostałyby zamknięte, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym środki nabywane są przez inwestora niezależnego od zbywcy.

3. Nową inwestycją nie jest inwestycja prowadząca wyłącznie do odtworzenia zdolności produkcyjnych lub nabycie udziałów/ akcji przedsiębiorstwa.

7. Podmiot ponoszący wydatki

7.1. Co do zasady wydatkiem kwalifikowanym jest wydatek faktycznie poniesiony przez beneficjenta uprawnionego do złożenia wniosku w ramach danego Działania/Schematu - tj. podmiot z którym Instytucja Zarządzająca, Instytucja Pośrednicząca lub Instytucja Wdrażająca zawarła umowę o dofinansowanie projektu lub w odniesieniu do którego podjęła decyzję o dofinansowaniu projektu własnego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Wyjątek od tej zasady określa ppkt 7.2.

7.2. W przypadku gdy beneficjentem jest konsorcjum (partnerstwo), wydatkiem kwalifikowanym jest wydatek poniesiony przez dowolnego uczestnika konsorcjum (partnerstwa). Przez konsorcjum (partnerstwo) rozumie się grupę podmiotów utworzoną w celu wspólnej realizacji projektu w drodze umowy między tymi podmiotami. Umowa pomiędzy partnerami musi zawierać opis wzajemnych relacji między partnerami, w tym w szczególności, opis zasad w zakresie dokonywania płatności i rozliczeń. Ponadto, umowa partnerska musi wskazywać na uprawnienia Instytucji Zarządzającej wobec wszystkich partnerów, zwłaszcza w zakresie kontroli ponoszenia wydatków.

8. Uznanie wydatku za poniesiony

8.1. Wydatek uznaje się za poniesiony, jeżeli nastąpił faktyczny przepływ środków pieniężnych od podmiotu ponoszącego wydatek do innego podmiotu tj. doszło do wydatku w znaczeniu kasowym, miał miejsce rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego Beneficjenta. Dokument finansowy przedstawiony do rozliczenia musi być uregulowany w 100%, pomimo, iż w ramach umowy

o dofinansowanie kwalifikowana jest tylko procentowa część danego wydatku. Wyjątki od tej zasady określają ppkt 8.2. – 8.6.

8.2. Wydatek kwalifikowany polegający na amortyzacji środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej uważa się za poniesiony jeśli został dokonany odpis amortyzacyjny.

8.3. Wydatek kwalifikowany polegający na udzieleniu poręczenia uważa się za poniesiony jeśli została zawarta skuteczna umowa o udzielenie poręczenia (niezależnie od tego, czy w wyniku wykonywania tej umowy nastąpiła wypłata kwoty poręczanej).

8.4. Wydatek kwalifikowany polegający na wniesieniu wkładu niepieniężnego uważa się za poniesiony, jeśli wkład został faktycznie wniesiony.

8.5. W przypadku jeśli umowa między podmiotem ponoszącym wydatek a podmiotem wykonującym na jego rzecz roboty budowlane przewiduje ustanowienie zabezpieczenia w formie tzw. kwoty zatrzymanej, naliczenie kwoty zatrzymanej uważa się za poniesienie wydatku kwalifikowanego.

8.6. Wydatek dokonany w drodze kompensaty należności od określonego podmiotu i zobowiązań wobec tego podmiotu uważa się za poniesiony, jeśli podmiot ten uznał kompensatę.

8.7. Wydatki muszą być poniesione i udokumentowane zgodnie z obowiązującym prawem polskim oraz prawem wspólnotowym. W zależności od typu beneficjenta powinna zostać zachowana zasada zgodności poniesionych wydatków z przepisami obowiązującymi w obszarach: zamówień publicznych, ochrony środowiska, pomocy publicznej oraz rachunkowości.

8.8. Wydatki poniesione na podstawie umowy, która została zawarta z naruszeniem prawa, lub zostały poniesione z naruszeniem prawa będą uznane za niekwalifikowane.

9. Termin poniesienia wydatku

9.1. Początek okresu kwalifikowania wydatków dla Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego stanowi data 1 stycznia 2007 roku. Kończącą datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2015 r.

9.2. Termin poniesienia wydatków kwalifikowanych w ramach danego projektu określa umowa o dofinansowanie zawarta z Beneficjentem poprzez wskazanie terminu rozpoczęcia oraz terminu zakończenia realizacji projektu.

9.3. Kończąca data kwalifikowalności wydatku zapisana w umowie o dofinansowanie może zostać zmieniona tylko w uzasadnionym przypadku, na pisemny wniosek Beneficjenta, za zgodą instytucji

stanowiącej stroną umowy o dofinansowanie, w formie aneksu do umowy o dofinansowanie podpisanej z Beneficjentem. Końcowa data kwalifikowania wydatków dla projektu nie może wykraczać poza datę 31 grudnia 2015 r.

9.4. W przypadku występowania pomocy publicznej dzień rozpoczęcia kwalifikowalności wydatków zostaje określony w następujący sposób:

- a) w przypadku projektów objętych pomocą na zasadzie de minimis - 1 stycznia 2007 r.,
- b) w przypadku projektów objętych pomocą publiczną – zgodnie z zapisem odpowiedniego rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego odnośnie udzielenia pomocy publicznej,
- c) w przypadku braku określenia w rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego terminu rozpoczęcia kwalifikowalności - dzień podjęcia decyzji IZ o dofinansowaniu projektu.

9.5. W ramach MRPO istnieje możliwość dofinansowania projektów częściowo bądź całkowicie zrealizowanych (z zastrzeżeniem szczególnych zasad, które mogą obowiązywać projekty, dla których dofinansowanie stanowi pomoc publiczną). W takim przypadku, za wydatki kwalifikowane będą mogły zostać uznane jedynie wydatki poniesione w okresie kwalifikowania wydatków w ramach MRPO.

9.6. Za datę poniesienia wydatku przyjmuje się:

- a) w przypadku wydatków pieniężnych:
 - dokonanych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą - datę obciążenia rachunku bankowego podmiotu ponoszącego wydatek,
 - dokonanych kartą kredytową lub podobnym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności - datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub podobnego instrumentu płatniczego,
 - dokonanych gotówką – datę faktycznego dokonania płatności,
- b) w przypadku amortyzacji – datę dokonania odpisu amortyzacyjnego,
- c) w przypadku poręczenia – datę wejścia w życie umowy o udzieleniu poręczenia,
- d) w przypadku wkładu rzeczowego – datę faktycznego wniesienia wkładu,
- e) w przypadku kwoty zatrzymanej – datę dokonania pozostałej (tzn. niezatrzymanej) części płatności, ustaloną zgodnie z lit. a.,
- f) w przypadku kompensaty – datę uznania kompensaty przez drugą stronę.

10. Zakaz podwójnego finansowania

10.1. Podwójne finansowanie oznacza niedozwolone zrefundowanie całkowite lub częściowe danego wydatku dwa razy ze środków publicznych – wspólnotowych lub krajowych.

10.2. Podwojnym finansowaniem jest w szczególności:

- zrefundowanie tego samego wydatku w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych,
- zrefundowanie kosztów podatku VAT ze środków funduszy strukturalnych a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o Ustawę o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. z późn. zm.,
- zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej, a następnie zrefundowanie kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach funduszy strukturalnych,
- zrefundowanie ze środków funduszy strukturalnych wydatku poniesionego na środek trwały, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przeciągu 7 lat od daty złożenia przez beneficjenta karty projektu lub wniosku o dofinansowanie projektu.

11. Cross-financing – elastyczne finansowanie

11.1. Małopolski Regionalny Program Operacyjny jest współfinansowany środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W związku z tym wydatki na działania określone w art. 3 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1081/2006 są objęte mechanizmem elastycznego finansowania (cross-financing).

11.2. Łączna kwota wydatków objętych mechanizmem elastycznego finansowania uznanych za kwalifikowane nie może przekroczyć 10% całkowitych wydatków kwalifikowanych ponoszonych w ramach danej osi priorytetowej programu operacyjnego.

11.3. Obowiązujący poziom cross-financingu w ramach Działania określają zapisy UMRPO (Karta działania pkt.17).

11.4. Poziom cross-financingu jest sprawdzany na etapie rozliczenia końcowego projektu i nie może on przekroczyć określonego w umowie o dofinansowanie procentowego udziału w kosztach kwalifikowanych projektu.

12. Projekty generujące dochód

12.1. W myśl art. 55 rozporządzenia nr 1083/2006 projekt generujący dochód oznacza wszelkie operacje obejmujące inwestycję w infrastrukturę, z której korzystanie podlega opłatom ponoszonym bezpośrednio przez korzystających oraz wszelkie operacje pociągające za sobą sprzedaż gruntu lub budynków lub dzierżawę gruntu lub najem budynków, lub wszelkie inne odpłatne świadczenie usług.

12.2. Szczegółowe zasady związane z metodologią obliczania i przedstawiania w projekcie generowanego dochodu, a także sposobu jego monitorowania określają *Wytyczne Ministra Rozwoju*

Regionalnego w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód.

12.3. Wydatki kwalifikowane poniesione w związku z realizacją projektu generującego dochód nie mogą przekroczyć bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w danym okresie referencyjnym.

12.4. W przypadku, gdy nie wszystkie koszty inwestycji kwalifikują się do współfinansowania, dochód zostaje przyporządkowany proporcjonalnie do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztu inwestycji.

12.5. Kalkulacja oczekiwanego dochodu netto z inwestycji dokonywana jest w studium wykonalności przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

12.6. Powyższych zasad nie stosuje się do projektów podlegających zasadom dotyczącym pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

CZĘŚĆ II. WARUNKI UZNANIA ZA WYDATKI KWALIFIKOWANE POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW WYDATKÓW DLA OSI PRIORYTETOWYCH I-VIII MRPO

A. Wydatki związane z przygotowaniem projektu

13. Wydatki na przygotowanie projektu

13.1. Wydatki poniesione na opracowanie dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu zostaną uznane za kwalifikowane, jeśli dokumentacja taka jest niezbędna do przygotowania lub realizacji projektu (wymagana przez prawo krajowe bądź wspólnotowe albo przez Instytucję Zarządzającą). Dotyczy to w szczególności wydatków na opracowanie:

- studium wykonalności,
- oceny oddziaływania na środowisko,
- dokumentacji technicznej,
- w przypadku projektów przyrodniczych wydatków poniesionych na wykonanie dokumentacji przyrodniczej,
- w przypadku projektów związanych z renowacją obiektów dziedzictwa kulturowego wydatków poniesionych na opinie, programy, badania niezbędne do przygotowania projektu,
- map lub szkiców lokalnych sytuujących projekt,
- programu rewitalizacji,
- planu rozwoju uzdrowiska,
- zintegrowanego planu rozwoju transportu publicznego.

13.2. Mogą zostać uznane za kwalifikowane wydatki poniesione na opłaty związane z koniecznością uzyskania niezbędnych decyzji (pozwoleń i zezwoleń) administracyjnych niezbędnych do realizacji projektu.

13.3. W przypadku zastosowania w projekcie trybów określonych w ustawie Prawo Zamówień Publicznych, za koszt kwalifikowany uznaje się wydatki poniesione na przygotowanie przetargu, w tym na publikacje ogłoszeń przetargowych.

13.4. Warunkiem uznania wydatków określonych w ppkt 13.1. - 13.3. za kwalifikowane jest wskazanie tych wydatków w umowie o dofinansowanie projektu.

13.5. Postanowienia ppkt 13.1. - 13.3. stosuje się odpowiednio w przypadku dokonywania zmian w projekcie.

Wydatki niekwalifikowane:

- wydatki poniesione na sporządzenie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- wydatek poniesiony na przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w przypadku, gdy postępowanie to zostało unieważnione z przyczyn wskazanych w art. 93 ust 1 pkt. 7 ustawy prawo zamówień publicznych tj. było obarczone wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego.

B. Wydatki związane bezpośrednio z realizacją projektu

14. Zakup nieruchomości niezabudowanej (gruntu) i nieruchomości zabudowanej

14.1. Wydatek na nabycie nieruchomości jest wydatkiem kwalifikowanym przy łącznym spełnieniu następujących warunków:

- a) wydatek został uwzględniony w umowie o dofinansowanie projektu,
- b) nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu,
- c) nieruchomość wykorzystywana jest tylko do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie,
- d) cena nabycia nieruchomości nie przekracza jej wartości rynkowej, a wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.),
- e) nabyta nieruchomość nie była współfinansowana z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danej nieruchomości przez beneficjenta.

Dokumentem poświadczającym ten fakt może być oświadczenie zbywcy, które beneficjent składa wraz z wnioskiem o płatność.

14.2. Wydatek na nabycie nieruchomości obejmuje:

- cenę nabycia nieruchomości lub kwotę odszkodowania z tytułu wywłaszczenia nieruchomości,
- wydatek na tymczasową dzierżawę nieruchomości w przypadku jej wywłaszczenia,
- kwotę odszkodowania z tytułu ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania obejmującego nieruchomość,
- wydatek na wycenę (operat szacunkowy),
- wydatek na sporządzenie niezbędnych map,
- wydatek na opłatę notarialną.

14.3. Jeżeli tylko część nabywanej nieruchomości jest niezbędna na cele realizacji projektu to za wydatek kwalifikowany uznaje się odpowiednią część ceny nabycia nieruchomości.

14.4. Wydatek poniesiony na zakup nieruchomości niezabudowanej (gruntu) lub na nabycie nieruchomości zabudowanej z zamiarem wyburzenia stojących na niej budynków jest kwalifikowany tylko do wysokości 10 % całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu. Wyższy udział procentowy na wydatek związany z zakupem gruntu jest dopuszczalny w projektach związanych z ochroną środowiska naturalnego, za zgodą Instytucji Zarządzającej.

14.5. W przypadku zakupu nieruchomości z zamiarem wyburzenia stojących na niej budynków operat, o którym mowa w ppkt 13.1. d powinien wyszczególnić wartość gruntu i wartość budynków. W tym

przypadku wartości budynków nie uwzględnia się w wydatkach kwalifikowanych, natomiast mogą zostać uznane za kwalifikowane wydatki na wyburzenie budynków, o ile spełniają pozostałe warunki określone w niniejszych wytycznych.

14.6. Opłata za wyłączenie gruntu z produkcji rolnej lub leśnej może być uznana za wydatek kwalifikowany w takim zakresie, w jakim wyłączenie jest niezbędne dla realizacji projektu.

Wydatki niekwalifikowane:

- koszt zakupu nieruchomości niezabudowanej przekraczający 10% wartości kosztów kwalifikowanych projektu,
- koszt zakupu nieruchomości zabudowanej z zamiarem wyburzenia stojącego(ych) na niej budynku(ów) przekraczający 10% wartości kosztów kwalifikowanych projektu,
- wydatek na nabycie nieruchomości, gdy nie istnieje bezpośredni związek pomiędzy tym zakupem, a celami projektu objętego wsparciem,
- wydatek na nabycie nieruchomości zabudowanej, gdy beneficjent nie przedstawił aktualnego operatu szacunkowego rzeczoznawcy majątkowego potwierdzającego, iż cena zakupu nieruchomości nie przekracza wartości rynkowej, określonej na dzień zakupu,
- wydatek na nabycie nieruchomości gdy beneficjent nie przedstawił oświadczenia zbywcy, iż zgodnie z jego najlepszą wiedzą nieruchomość w przeciągu ostatnich 7 lat od zakupu przez beneficjenta nie była nabyta z udziałem dotacji krajowych lub wspólnotowych,
- koszt wynagrodzenia pośrednika/agencji nieruchomości/podmiotu pośredniczącego w zakupie nieruchomości.

15. Zakup środków trwałych

15.1. Wydatek na zakup środka trwałego, który będzie na stałe zainstalowany w projekcie (niezbędny do realizacji projektu), będzie uznany za kwalifikowany jeżeli środek ten będzie włączony w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatek ten będzie traktowany jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości. Ponadto, środek trwały nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez beneficjenta. Dokumentem poświadczającym ten fakt może być oświadczenie zbywcy, które beneficjent składa wraz z wnioskiem o płatność.

15.2. Wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który nie będzie na stałe zainstalowany w projekcie, zakupiony w celu realizacji projektu np. samochody, komputery, meble, drukarki itp. kwalifikuje się do współfinansowania w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym, w okresie realizacji projektu wskazanym w umowie o dofinansowanie. Ponadto, środek trwały nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez beneficjenta. Dokumentem poświadczającym ten

fakt może być oświadczenie zbywcy, które beneficjent składa wraz z wnioskiem o płatność. Amortyzowane środki trwałe nie powinny być zakupywane w końcowym okresie realizacji projektu.

15.3. Wydatek na zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek klasyfikowanych jako wydatki bieżące¹ może zostać uznany za wydatek kwalifikowany jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu. Ponadto, nabyte pomoce naukowe, dydaktyczne, książki nie były współfinansowane z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu przez beneficjenta. Dokumentem poświadczającym ten fakt może być oświadczenie zbywcy, które beneficjent składa wraz z wnioskiem o płatność.

15.4. Wydatek na zakup używanych środków trwałych jest kwalifikowany pod następującymi warunkami:

- a) cena używanych aktywów nie przekracza ich wartości rynkowej, określonej na dzień ich nabycia i jest niższa od ceny podobnych, nowych aktywów,
- b) sprzedający złoży oświadczenie określające zbywcę aktywów, miejsce i datę ich zakupu,
- c) beneficjent złoży oświadczenie, iż zakupiony przez niego środek spełnia (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) wymogi bezpieczeństwa, środowiskowe, techniczne,
- d) środek trwały nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez beneficjenta. Dokumentem poświadczającym ten fakt może być oświadczenie zbywcy, które beneficjent składa wraz z wnioskiem o płatność.

15.5. W przypadkach, w których wsparcie stanowi regionalną pomoc inwestycyjną, zakup używanych środków trwałych jest kwalifikowany jedynie w odniesieniu do beneficjentów zaliczanych do sektora MŚP.

Wydatki niekwalifikowane:

- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego / zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przeciągu 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- wartość rezydualna (księgową wartość likwidacyjną) środków trwałych nie zainstalowanych w projekcie.

16. Zakup wartości niematerialnych i prawnych

Wydatek na zakup wartości niematerialnej i prawnej może zostać uznany za wydatek kwalifikowany, jeśli wartość ta:

- zostanie nabyta na warunkach rynkowych,
- zostanie ujęta w aktywach nabywcy lub w środkach trwałych, oraz
- będzie wykorzystywana wyłącznie przez nabywcę.

¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 roku, w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z dnia 27 czerwca 2006 r.).

17. Leasing oraz inne techniki finansowania nieruchomości, środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych

17.1. Wydatek związany z nabyciem prawa do używania nieruchomości, środka trwałego bądź wartości niematerialnej lub prawnej może być uznany za kwalifikowany, jeśli:

- spełnione są warunki określone odpowiednio w pkt 14,15 lub 16, oraz
- spełnione są warunki określone w niniejszym punkcie.

17.2. Refundacja kosztów faktycznie poniesionych, w przypadku zastosowania w ramach projektu finansowania w drodze leasingu, może zostać skierowana na rzecz Leasingobiorcy (podmiot leasingujący dane dobro tj. beneficjent).

17.3. Do współfinansowania kwalifikują się następujące formy leasingu:

- a) leasing finansowy,
- b) leasing operacyjny,
- c) leasing zwrotny.

17.4. Warunki współfinansowania leasingu na rzecz Leasingobiorcy (korzystającego):

- a) W przypadku zastosowania tej formy pomocy, refundacja kosztów faktycznie poniesionych skierowana jest na rzecz Leasingobiorcy, czyli beneficjenta.
- b) Kosztem kwalifikowalnym do współfinansowania jest część raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału leasingowanego dobra – tylko w okresie realizacji projektu wskazanym w umowie o dofinansowanie.
- c) Dowodem faktycznego poniesienia wydatku w przypadku refundacji na rzecz beneficjenta jest dokument potwierdzający opłacenie raty leasingowej.
- d) Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu. Oznacza to, że kwota kwalifikująca się do współfinansowania nie może być wyższa, niż kwota na którą opiewa dowód zakupu wystawiony Leasingodawcy, przez dostawcę współfinansowanego dobra.
- e) Środki w ramach pomocy wspólnotowej na realizację umów leasingu są wypłacane Leasingobiorcy zgodnie z faktycznie spłacanymi ratami leasingu.
- f) W przypadku, gdy okres obowiązywania umowy leasingu przekracza końcową datę kwalifikowalności wydatków, wydatkami kwalifikującymi się do współfinansowania są wyłącznie wydatki Leasingobiorcy, które zostały faktycznie poniesione najpóźniej w dniu 31 grudnia 2015 r.

17.5. Szczegółowe warunki kwalifikowania wydatków w przypadku poszczególnych form leasingu:

- a) Pod pojęciem leasingu finansowego, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), rozumie się taką umowę leasingu, w ramach której ryzyko oraz pożytki z tytułu

posiadania przedmiotu leasingu przeniesione są na beneficjenta współfinansowanego projektu. Oznacza to, że umowa leasingu skutkuje czasowym przekazaniem w użytkowanie określonego dobra, przy czym umowa leasingu zawiera „opcję nabycia” lub też przewiduje „minimalny okres leasingowy odpowiadający okresowi użytkowania” aktywów, będących przedmiotem leasingu. W przypadku gdy przepisy prawa podatkowego przewidują dla umowy leasingu wystawienie jednej faktury w dniu zawarcia umowy, a refundacja następuje na rzecz Leasingobiorcy, dowodem poniesienia wydatku jest harmonogram spłat wraz z informacją o płatnościach i wyciągiem bankowym.

b) Pod pojęciem leasingu operacyjnego, zgodnie z MSSF, rozumie się taką umowę leasingu, w ramach której ryzyko oraz pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu nie są zasadniczo w całości przeniesione na beneficjenta współfinansowanego projektu. Oznacza to, że umowa leasingu skutkuje czasowym przekazaniem w użytkowanie określonego dobra, przy czym czas ten może być krótszy niż okres gospodarczej używalności przedmiotu leasingu (okres amortyzacji).

c) Istotą leasingu zwrotnego, zgodnie z MSSF, jest powiązanie umowy leasingu z poprzedzającą ją umową sprzedaży. Leasingobiorca sprzedaje posiadane dobro firmie leasingowej i równocześnie uzyskuje prawo do jego dalszego użytkowania, na warunkach ustalonych w umowie leasingu. Dzięki takiej operacji podmiot, który sprzedał dane dobro leasingodawcy, nadal z niego korzysta, płacąc raty leasingowe związane z jego użytkowaniem. Raty leasingowe płacone przez Leasingobiorcę w ramach leasingu zwrotnego są wydatkami kwalifikującymi się do współfinansowania. Należy jednak pamiętać, że współfinansowanie wspólnotowe nie może posłużyć do ponownego nabycia danego dobra.

17.6. Wydatek związany z nabyciem prawa do używania nieruchomości, środka trwałego bądź wartości niematerialnej lub prawnej przy zastosowaniu techniki finansowania innej niż leasing może być uznany za kwalifikowany pod następującymi warunkami:

- wydatki związane z zastosowaniem tej techniki finansowania zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu lub dokumentacji stanowiącej załącznik do wniosku o dofinansowanie bądź umowy o dofinansowanie projektu, oraz
- beneficjent wykaże, iż zastosowanie tej techniki finansowania jest najbardziej efektywną metodą pozyskania danego dobra.

Wydatki niekwalifikowane:

- koszty związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe.
- w przypadku leasingu zwrotnego wydatek związany z ponownym nabyciem przedmiotu leasingu przez leasingobiorcę.

18. Instalacja środków trwałych

Wydatek na instalację środka trwałego może być uznany za wydatek kwalifikowany, o ile w ramach tego samego projektu kwalifikowany jest wydatek na nabycie tego środka trwałego.

19. Amortyzacja

19.1. Koszty amortyzacji aktywów, zarówno środków trwałych, jak i wartości niematerialnych i prawnych, kwalifikują się do współfinansowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) odpisy amortyzacyjne dotyczą aktywów, które są niezbędne do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrażania,
- b) kwalifikowana wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji danego projektu,
- c) wartość odpisów amortyzacyjnych została obliczona zgodnie z ustawą o rachunkowości,
- d) w przypadku środków trwałych, wydatki poniesione na ich zakup nie zostały zgłoszone jako wydatki kwalifikowane, ani też zakup środka trwałego nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w ciągu 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu środka trwałego na potrzeby projektu (dotyczy to sytuacji, w której beneficjent kupuje środek trwały na potrzeby projektu, ale nie chce bądź nie może zrefundować kosztów zakupu).

19.2. W przypadku, gdy aktywa wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowana jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów w celu realizacji projektu.

Wydatki niekwalifikowane:

- W przypadku, o którym mowa w ppkt 19.2 wartość rezydualna (księgowa wartość likwidacyjna) aktywów po zakończeniu realizacji projektu.

20. Roboty budowlane

20.1. Wydatki na zakup materiałów lub robót budowlanych (np. robót związanych z przygotowaniem terenu pod inwestycję, robót konstrukcyjnych, montażowych, instalacyjnych, rozbiórkowych, ziemnych, wykończeniowych, konserwacyjnych) mogą być uznane za wydatki kwalifikowane jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

20.2. Wydatki na przebudowę urządzeń obcych mogą być uznane za kwalifikowane jeśli konieczność ich przebudowy wynika z projektu budowlanego.

20.3. Wydatki poniesione na roboty dodatkowe zostaną uznane za kwalifikowane jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- a) roboty są uzasadnione i niezbędne dla realizacji celu projektu,

- b) roboty były niemożliwe do przewidzenia na etapie przygotowania projektu oraz są obecnie niezbędne do prawidłowego wykonania projektu,
- c) roboty stanowią nie więcej niż 5% kosztów kwalifikowanych projektu wynikających z umowy o dofinansowanie projektu,
- d) dofinansowanie projektu po uwzględnieniu robót dodatkowych nie może przekroczyć kwoty określonej w decyzji IZ o dofinansowanie projektu.

20.4. Wydatki na opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego mogą być uznane za kwalifikowane jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu, niż beneficjent.

20.5. Wydatki na opłaty za usunięcie drzew lub krzewów związane z realizacją projektów polegających na budowie lub modernizacji infrastruktury drogowej mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu niż beneficjent.

20.6. Wydatki na odtworzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót mogą być uznane za kwalifikowane jeśli obowiązek odtworzenia nawierzchni drogi wynika z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

20.7. Wydatki związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowane jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej.

20.8. Koszty i opłaty związane ze składowaniem lub utylizacją materiałów/odpadów powstałych w procesie inwestycyjnym (w szczególności na etapie przygotowywania terenu pod budowę).

Wydatki niekwalifikowane:

- opłaty za przyłączenie do sieci (wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych),
- wydatki na odszkodowania za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych lub za utracone zbiory.

21. Instrumenty finansowe (dokapitalizowanie funduszy)

21.1. W przypadku gdy projekt polega na dofinansowaniu funduszu, z którego są udzielane pożyczki, za wydatki kwalifikowane uznaje się kwoty udzielonych pożyczek.

21.2. W przypadku gdy projekt polega na dofinansowaniu funduszu, z którego są udzielane poręczenia, za wydatki kwalifikowane uznaje się kwotę niezbędną do pokrycia udzielonych gwarancji, określoną przez niezależnego audytora.

21.3. W przypadku gdy projekt polega na dofinansowaniu funduszu, z którego obejmowane są akcje lub udziały, za wydatki kwalifikowane uznaje się kwoty, za które zostały objęte akcje lub udziały.

22. Wkład niepieniężny

22.1. Wkład niepieniężny polega na wniesieniu nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy.

22.2. Wkład niepieniężny może zostać uznany za wydatek kwalifikowany pod następującymi warunkami:

- wartość wkładu niepieniężnego została w niezależny sposób wyceniona oraz - jeśli zaistnieje taka konieczność – zweryfikowana,
- w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, jej wartość określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej rynkowej stawki godzinowej lub dziennej za dany rodzaj pracy,
- w przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego w postaci gruntu lub nieruchomości zabudowanej, dodatkowo zastosowanie mają zasady określone w pkt 14.

22.3. W przypadku wniesienia przez beneficjenta wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie ze środków programu operacyjnego nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

Wydatki niekwalifikowane:

- kwota wkładu niepieniężnego, która przekracza wartość całkowitych wydatków kwalifikowanych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

23. Wydatki na mieszkalnictwo

23.1. Wydatki poniesione na mieszkalnictwo mogą zostać uznane za kwalifikowane pod następującymi warunkami:

- wydatki te muszą zostać poniesione w ramach projektów wpisujących się w lokalne programy rewitalizacji, opracowane w ramach Działania 6.1 MRPO,
- obszar, na którym realizowany jest projekt spełnia kryteria określone w art. 47 ust. 1 rozporządzenia 1828/2006.

□ 23.2. Wydatki są ponoszone wyłącznie na:

a) renowację budynków mieszkalnych wielorodzinnych, tj. :

- remonty i modernizacje części wspólnych istniejących budynków wielorodzinnych (budynek mieszkalny, w którym występują więcej niż dwa lokale mieszkalne), w tym remont i modernizację części wspólnych budynków z wielkiej płyty,

- odnowienie następujących elementów budynku: dach, elewacja zewnętrzna, stolarka okienna i drzwiowa, klatka schodowa, korytarze wewnętrzne/zewnętrzne, wejścia i elementy jego konstrukcji zewnętrznej, winda,
 - instalacje techniczne budynku,
 - działania podnoszące efektywność (oszczędność) energetyczną budynku (termomodernizacja).
- b) adaptację i renowację budynków na cele mieszkaniowe dla osób o szczególnych potrzebach tj:
- przygotowanie do użytkowania socjalnych budynków mieszkalnych poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych. Zaadaptowane pomieszczenia na cele mieszkaniowe są przeznaczone dla gospodarstw domowych o niskich dochodach lub dla osób o szczególnych potrzebach.

Wydatki niekwalifikowane:

- wydatki na budowę nowych budynków mieszkalnych,
- koszty ponoszone w związku z realizacją zadań w zakresie budownictwa mieszkaniowego poza obszarem objętym programem rewitalizacji.

24. Podatek VAT oraz inne obciążenia publicznoprawne

24.1. Podatek od towarów i usług VAT może być uznany za wydatek kwalifikowany tylko wtedy gdy:

- a) został faktycznie poniesiony przez beneficjenta, oraz
- b) beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

24.2. Beneficjent zobowiązany jest załączyć do wniosku o płatność oświadczenie, w którym zadeklaruje, czy w ramach realizowanego projektu będzie miał możliwość odzyskania podatku VAT poniesionego w związku z realizacją projektu.

24.3. Inne obciążenia publicznoprawne mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowane, jeśli:

- zostały ostatecznie poniesione, oraz
- zostały spełnione pozostałe warunki określone w niniejszych wytycznych.

Wydatki niekwalifikowane:

- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. W przypadku zaniechania odzyskania podatku VAT pomimo takich możliwości prawnych, również nie ma możliwości odzyskania tego podatku w ramach projektu,
- różnica w podatku VAT powstała w wyniku zmiany wysokości podatku VAT, a powodująca przekroczenie limitów określonych dla danej kategorii wydatków.

C. Wydatki związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą

25. Koszty osobowe

25.1. Wydatek na wynagrodzenie pracownika zarządzającego projektem zostanie uznany za wydatek kwalifikowany pod następującymi warunkami:

- a) wydatek został poniesiony przez Beneficjenta, w przypadku zaangażowania przez niego nowych osób na potrzeby realizacji projektu (stosunek pracy, mianowania, powołania, cywilnoprawny) lub w przypadku oddelegowania, lub zmiany zakresu czynności wcześniej zatrudnionych pracowników do realizacji nowych zadań dotyczących realizacji projektu,
- b) pracownik jest zatrudniony wyłącznie przy realizacji projektu lub też przeznaczona na realizację projektu określona część swojego czasu pracy (ustaloną zgodnie z kartami czasu pracy do wydzielonego etatu),
- c) umowa o dofinansowanie projektu przewiduje kwalifikowalność wydatków na wynagrodzenia,
- d) kwota wynagrodzenia nie może znacząco odbiegać od średniego, miesięcznego wynagrodzenia pracownika w danej instytucji.

25.2. Wydatkami kwalifikowanymi mogą być również premie, o ile spełnione są następujące warunki:

- a) premie zostały przewidziane w regulaminie danej instytucji,
- b) nie wprowadzono ich w momencie, gdy instytucja zaczęła przygotowywać się do realizacji projektu,
- c) potencjalnie obejmują wszystkich pracowników danej instytucji.

25.3. Wydatki na obciążenia publicznoprawne, nakładane na pracodawcę w związku z wypłatą wynagrodzenia uznanego za wydatek kwalifikowany, stanowią również wydatki kwalifikowane.

25.4. Wydatki określone w ppkt 25.1. - 25.3. nie mogą łącznie przekroczyć 1,5% wydatków kwalifikowanych w ramach projektu.

Wydatki niekwalifikowane:

- koszty osobowe oraz premie przekraczające łącznie 1,5% wydatków kwalifikowanych w ramach projektu,
- zasiłki i inne świadczenia:
 - a) zasiłek rehabilitacyjny,
 - b) zasiłek macierzyński,
 - c) zasiłek opiekuńczy
 - d) zasiłek wychowawczy,
 - e) zasiłek chorobowy,
 - f) zasiłek pielęgnacyjny i rodzinny,
 - g) odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
 - h) wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- wydatki osobowe ponoszone przez beneficjenta, dla którego podstawową działalnością jest działalność gospodarcza.

26. Zarządzanie projektem

26.1. W przypadku, gdy beneficjent powierza zarządzanie projektem podmiotowi zewnętrznemu wydatek z tym związany może zostać uznany za kwalifikowany.

26.2. Wydatki na zarządzanie projektem wraz z kosztami osobowymi określonymi w pkt 25 nie mogą przekroczyć łącznie 1,5% wydatków kwalifikowanych w ramach projektu.

26.3. Wydatki na amortyzację środków trwałych służących do zarządzania projektem mogą być uznane za kwalifikowane, z zachowaniem warunków określonych w pkt 19.

Wydatki niekwalifikowane:

- wydatki na zakup środków trwałych służących do zarządzania projektem,
- wydatki na zarządzanie związane z bieżącą (stałą lub okresową) działalnością beneficjenta.

27. Ekspertyzy / audyt

27.1. Wydatki na analizy, opinie i ekspertyzy związane z merytoryczną obsługą projektu mogą być uznane za kwalifikowane jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

27.2. Wydatki na audyt projektu są wydatkami kwalifikowanymi, gdy audyt jest obligatoryjny, jeżeli wielkość dofinansowania projektu wynosi powyżej 20 mln zł. Beneficjent powinien przeprowadzić audyt nie wcześniej niż po zrealizowaniu 50% wydatków w ramach projektu i nie później, niż po zrealizowaniu 70% wydatków. W przypadku, gdy ze względu na charakter projektu Beneficjent nie może zachować powyższych warunków, należy tak zaplanować audyt, aby odbył się on w połowie okresu realizacji rzeczowej projektu.

Wydatki niekwalifikowane:

- wydatki na nabycie analiz, opinii, ekspertyz związanych z bieżącą (stałą lub okresową) działalnością beneficjenta,
- wydatki na audyt projektu, którego wielkość dofinansowania wynosi poniżej 20 mln zł.

28. Inspektor nadzoru

28.1. Wydatki związane z nadzorem (w tym m.in. z nadzorem konserwatorskim) nad wykonywanymi robotami budowlanymi stanowią wydatki kwalifikowane.

28.2. W przypadku inwestycji obejmującej również koszty niekwalifikowane, wynagrodzenie inspektora nadzoru kwalifikuje się do wsparcia w całości.

28.3. Inspektor nadzoru powinien samodzielnie zapewniać sprzęt i wyposażenie, niezbędne do wykonywania zadań inspektora nadzoru.

28.4. W przypadku, gdy nadzór nad robotami budowlanymi jest realizowany przez posiadających odpowiednie kwalifikacje pracowników beneficjenta, wydatki związane z ich wynagrodzeniem mogą zostać uznane na zasadach określonych w pkt. 25 Podręcznika, z wyłączeniem zapisów ppkt 25.4.

Wydatki niekwalifikowane:

- wydatki poniesione przez beneficjenta na zakup sprzętu i wyposażenia dla inspektora nadzoru.

29. Usługi finansowe i zabezpieczenia

29.1. Wydatki na pokrycie opłat związanych z otwarciem i powadzeniem rachunku bankowego lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym beneficjenta kwalifikują się do współfinansowania, jeżeli taki obowiązek wynika z umowy o dofinansowanie.

29.2. Wydatki na pokrycie opłat od transakcji finansowych dokonywanych w związku z realizacją projektu (np. opłat od przelewów bankowych) stanowią wydatki kwalifikowane, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

29.3. Wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie mogą zostać uznane za kwalifikowane, jeśli obowiązek ustanowienia zabezpieczenia wynika z postanowień umowy o dofinansowanie.

29.4. Wydatki poniesione na obowiązkowe ubezpieczenia lub gwarancje mogą być uznane za kwalifikowane, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

Wydatki niekwalifikowane:

- prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut oraz ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem projektów współpracy ponadnarodowej określonych w Priorytecie VIII MRPO,
- odsetki od zadłużenia,
- koszty kredytu,
- opłata adiacencka (związana z kosztami budowy urządzeń infrastruktury technicznej rozumianych jako budowa drogi oraz wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych),
- kary umowne, odszkodowania i grzywny, a także wydatki poniesione w związku z procesami sądowymi (z wyjątkiem wydatków związanych z odzyskiwaniem kwot nienależnie wypłaconych po akceptacji Instytucji Zarządzającej) oraz z realizacją ewentualnych postanowień wydanych przez sąd.

30. Wydatki na promocję projektu

Wydatki na działania służące informacji o projekcie, wymagane przepisami art. 8 rozporządzenia 1828/2006 oraz inne wydatki na promocję bezpośrednio związane z realizacją projektu mogą zostać uznane za kwalifikowane, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

CZĘŚĆ III. RODZAJE WYDATKÓW KWALIFIKOWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁANIACH / SCHEMATACH DLA OSI PRIORYTETOWYCH I-VIII MRPO.

Poniższe zasady stanowią uszczegółowienie kategorii kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych zamieszczonych w kartach działań w Uszczegółowieniu MRPO, wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego oraz poprzednich rozdziałach niniejszego Podręcznika. Wynikają one z zakresu rzeczowego i specyfiki projektów przewidzianych do realizacji w ramach poszczególnych Działań/Schematów MRPO.

W sytuacji objęcia projektu regułami pomocy publicznej do kosztów kwalifikowanych (w części objętej pomocą publiczną) zalicza się wyłącznie koszty określone we właściwych programach pomocowych.

Priorytet / Działanie / Schemat	Wydatki kwalifikowane	Wydatki niekwalifikowane
Priorytet I Warunki dla rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy		
1.1 Poprawa jakości usług edukacyjnych		
Schemat A Rozwój infrastruktury dydaktycznej szkolnictwa wyższego	W szczególności, wydatki kwalifikowane to: Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione: <ul style="list-style-type: none"> w części II A niniejszego Podręcznika w części II B niniejszego Podręcznika w części II C niniejszego Podręcznika <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u> Zakup pomocy naukowych i dydaktycznych (wyposażenie, sprzęt), traktowany w księgach finansowych beneficjenta jako wydatek bieżący, może zostać uznany za wydatek kwalifikowany w przypadku, gdy koszt jednostkowy danego zakupu wynosi minimum 5 000 zł brutto – w odniesieniu do jednej kategorii wydatków.	W szczególności, wydatki niekwalifikowane to: <ul style="list-style-type: none"> wydatki związane z inwestycjami w bazę socjalną (np. bursy, akademiki, stołówki), wydatki związane z inwestycjami w bazę rekreacyjno-sportową (za wyjątkiem sytuacji, gdy baza jest ściśle związana z danym profilem kształcenia), wydatki na remonty bieżące i odtworzeniowe, wydatki na zakup zasobów bibliotecznych (w tym wydatki na zakup książek i księgozbiorów), wydatki na digitalizację zasobów bibliotecznych wydatki związane z pracami budowlanymi i wyposażeniem pomieszczeń administracyjnych oraz innych, nie przeznaczonych bezpośrednio na cele dydaktyczne, badawczo-rozwojowe i biblioteczne, są kwalifikowane wyłącznie do wysokości 30% kosztów kwalifikowanych projektów.
Schemat B Rozwój infrastruktury kształcenia ustawicznego oraz kształcenia zawodowego	W szczególności, wydatki kwalifikowane to: Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione: <ul style="list-style-type: none"> w części II A niniejszego Podręcznika w części II B niniejszego Podręcznika w części II C niniejszego Podręcznika <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> - wydatki związane z tworzeniem lub zakupem systemów informatycznych wspierających proces	W szczególności, wydatki niekwalifikowane to: <ul style="list-style-type: none"> wydatki związane z inwestycjami w bazę socjalną (np. bursy, akademiki, stołówki), wydatki związane z inwestycjami w bazę rekreacyjno-sportową (za wyjątkiem sytuacji, gdy baza jest ściśle związana z danym profilem kształcenia), wydatki na remonty bieżące i odtworzeniowe,

	<p>dydaktyczny (e-learning), wraz z ich wdrożeniem;</p> <p>- w ramach kosztów promocji projektu integralnie związanych z realizacją inwestycji: stworzenie strony internetowej projektu;</p> <p>Zakup pomocy naukowych i dydaktycznych (wyposażenie, sprzęt), traktowany w księgach finansowych beneficjenta jako wydatek bieżący, może zostać uznany za wydatek kwalifikowany w przypadku, gdy koszt jednostkowy danego zakupu wynosi minimum 5 000 zł brutto – w odniesieniu do jednej kategorii wydatków.</p> <p>W ramach cross-finansingu kwalifikowane będą wydatki w zakresie szkoleń i doradztwa związanego z zakupywanym sprzętem techniczno-dydaktycznym lub informatycznym takie jak: koszty pracy trenerów i szkoleniowców, koszty wynajmu sali i cateringu dla uczestników szkolenia, koszty druku i zakupu materiałów szkoleniowych.</p>	<p>- wydatki związane z pracami budowlanymi i wyposażeniem pomieszczeń administracyjnych oraz innych, nie przeznaczonych bezpośrednio na cele dydaktyczne, badawczo-rozwojowe i biblioteczne, są kwalifikowane wyłącznie do wysokości 30% kosztów kwalifikowanych projektów.</p>
<p>1.2 Rozwój społeczeństwa informacyjnego</p>		
	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u> <ul style="list-style-type: none"> - zakup sprzętu, oprogramowania i licencji oraz wyposażenia (wraz z instalacją i konfiguracją), stanowiącego integralną część projektu tylko w ramach przedsięwzięć związanych z infrastrukturą społeczeństwa informacyjnego; - zakup zasobów wiedzy w formie cyfrowej bądź opłaty licencyjne związane z dostępem do takich zasobów, o ile są niezbędne do realizacji projektu; - wydatki związane z zakupem, budową lub rozbudową systemów i urządzeń służących do digitalizacji zasobów oraz budową platform dystrybucji treści cyfrowych; - koszty związane z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (np. systemy firewall, IDS, antywirusowe, kontroli dostępu do zasobów systemu); - koszty zakupu sprzętu informatycznego, oprogramowania i licencji, zakupu informatów, stworzenia strony internetowej, opracowania treści wielojęzycznych (koszt tłumaczeń), wyłącznie w przypadku, gdy są kosztami ponoszonymi w związku z realizacją szerszego projektu typu 2, 3, 4, 5 lub 6 w ramach działania 1.2; - wydatek na nabycie nieodwoływalnego prawa użytkowania (IRU, <i>Indefeasible Right of Use</i>) na okres co najmniej 20 lat (rzeczywiste, długookresowe nabycie uprawnień do wyłącznego użytkowania infrastruktury 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty zakupu sprzętu informatycznego, oprogramowania i licencji, zakupu informatów, stworzenia strony internetowej, opracowania treści wielojęzycznych (koszt tłumaczeń), w przypadku, gdy nie są kosztami ponoszonymi w związku z realizacją szerszego projektu typu 2, 3, 4, 5 lub 6 w ramach działania 1.2; - wydatki na utrzymanie utworzonej infrastruktury i wydatki bieżące tj. koszt dzierżawy łącz (za wyjątkiem zakupu praw użytkowania włókien światłowodowych w formie prawnej IRU – <i>Indefeasible Right of Use</i>), opłaty za usługi dodatkowe (np. prowadzenie serwisu internetowego, kont poczty elektronicznej, hosting/ hoteling serwerów, rejestracja i utrzymanie domen, aktualizacja treści cyfrowej itp.) - wydatek na nabycie nieodwoływalnego prawa użytkowania (IRU, <i>Indefeasible Right of Use</i>) na okres poniżej 20 lat (rzeczywiste, długookresowe nabycie uprawnień do wyłącznego użytkowania infrastruktury telekomunikacyjnej)

	<p>telekomunikacyjnej),</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki osobowe (wydatki związane z wynagrodzeniami wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) osób zajmujących się bezpośrednią realizacją projektu – wyłącznie w przypadku projektów z zakresu digitalizacji - ponoszone przez beneficjenta, w przypadku zaangażowania przez niego nowych osób na potrzeby realizacji projektu (stosunek pracy, mianowania, powołania, cywilnoprawny) lub w przypadku pisemnego oddelegowania (lub zmiany zakresu czynności) wcześniej zatrudnionych pracowników do wykonywania nowych zadań związanych z bezpośrednią realizacją projektu. <p>W zakresie objętym cross- finansowaniem: W ramach cross-finansingu kwalifikowane będą wydatki w zakresie szkoleń i doradztwa związanego z zakupywanym sprzętem.</p>	
--	--	--

Priorytet II Gospodarka regionalnej szansy

2.1 Rozwój i podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw

<p>Schemat A Bezpośrednie wsparcie inwestycji w MŚP</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup nieruchomości zabudowanej do 50% całkowitych kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki związane z robotami budowlanymi do 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej (gruntu) i nieruchomości zabudowanej oraz wydatki związane z robotami budowlanymi łącznie nie mogą przekroczyć 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - Leasing finansowy pod warunkiem że umowa leasingu prowadzi do przeniesienia własności na rzecz beneficjenta, - usługi prawnicze, ekspertyzy techniczne i finansowe, jeśli są bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia objętego wsparciem, w wysokości maksymalnie 5% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - koszt wdrażania systemów zarządzania w celu spełnienia wymagań europejskich norm ISO, jeśli zgodność z wymaganiami normy ISO zostanie wiarygodnie zweryfikowana i potwierdzona certyfikatem zgodności wydanym przez niezależną jednostkę certyfikującą; do 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - w przypadku zakupu środków transportu przez podmiot nie wykonujący działalności w zakresie usług transportowych (w tym taki, w której działalność transportowa nie jest działalnością główną) wydatki na zakup lub leasing środków transportu mogą być kwalifikowalne jedynie w wypadku, gdy środek 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu uwzględnione w części II A niniejszego Podręcznika, - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej (gruntu) i nieruchomości zabudowanej oraz wydatki związane z robotami budowlanymi stanowiące łącznie więcej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem. - wydatki na zakup gruntów powyżej 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki na zakup nieruchomości zabudowanej powyżej 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki związane z robotami budowlanymi powyżej 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki na usługi prawne, ekspertyzy techniczne i finansowe powyżej 5% wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - w przypadku Wnioskodawcy, którego głównym przedmiotem działalności gospodarczej jest świadczenie usług transportowych, wydatki na zakup lub leasing środków transportu nie są wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem. Podstawową (główną) działalność gospodarczą określa się na podstawie przeważającego, procentowego udziału poszczególnych rodzajów działalności w ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży w ostatnim roku obrotowym lub, jeżeli nie jest możliwe zastosowanie
--	--	--

	<p>transportu jest samochodem specjalnym (nr 743 według Klasyfikacji Środków Trwałych) lub jest pozostałym taborem bezszynowym (nr 76 według Klasyfikacji Środków Trwałych) oraz jest niezbędnym elementem projektu i Beneficjent zobowiąże się wykorzystywać go jedynie do celu określonego w projekcie i przedstawi wiarygodną metodę weryfikacji jego wykorzystania. Zakup środka transportu spełniającego powyższe warunki jest kosztem kwalifikowanym do wysokości 30% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem.</p>	<p>tęgo miernika, na podstawie udziału pracujących, wykonujących poszczególne rodzaje działalności, w ogólnej liczbie pracujących,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z zarządzaniem projektem, - koszty osobowe, - leasing operacyjny i zwrotny.
<p>Schemat B Wspólne przedsięwzięcia i tworzenie powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorstwami, w tym tworzenie klastrów</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup nieruchomości zabudowanej do 50% całkowitych kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki związane z robotami budowlanymi do 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - Wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej (gruntu) i nieruchomości zabudowanej oraz wydatki związane z robotami budowlanymi łącznie nie mogą przekroczyć 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - Leasing finansowy pod warunkiem, że umowa leasingu prowadzi do przeniesienia własności na rzecz beneficjenta, - zakup wartości niematerialnych i prawnych polegających m.in. n uzyskaniu patentu, nabyciu licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej do wysokości 30% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - usługi prawnicze, ekspertyzy techniczne i finansowe, jeśli są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięcia objętego wsparciem do wysokości 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - doradztwo w zakresie opracowania planów rozwoju i ekspansji powiązań kooperacyjnych dla projektów do wysokości 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - działania promocyjne (klastra) w szczególności seminaria, konferencje, udział w targach i wystawach do wysokości 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, (z wyłączeniem podróży, diet, zakwaterowania). 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu uwzględnione w części II A niniejszego Podręcznika, - Wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej (gruntu) i nieruchomości zabudowanej oraz wydatki związane z robotami budowlanymi stanowiące łącznie więcej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki na zakup gruntów powyżej 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki na zakup nieruchomości zabudowanej powyżej 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki związane z robotami budowlanymi stanowiące więcej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki na usługi prawne, ekspertyzy techniczne i finansowe powyżej 10 % wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - zakup środków transportu, - wydatki związane z zarządzaniem projektem, - koszty osobowe, - wydatki na doradztwo powyżej 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki na działania promocyjne (klastra) powyżej 10 % całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki związane z podróżami, zakwaterowaniem, dietami w przypadku działań promocyjnych (klastra) obejmujących udział w wystawach i targach, konferencjach i seminariach, - leasing operacyjny i zwrotny, - zakup usług doradczych, takich jak usługi doradztwa podatkowego, prawnicze lub reklamowe, które stanowią element stałej lub okresowej działalności przedsiębiorcy lub są związane z bieżącymi wydatkami operacyjnymi przedsiębiorcy.

<p>Schemat C Dotacje dla instytucji otoczenia biznesu</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> <p>– wydatki związane z robotami budowlanymi do 30% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - Leasing finansowy pod warunkiem, że umowa leasingu prowadzi do przeniesienia własności na rzecz beneficjenta, – usługi prawnicze, ekspertyzy techniczne i finansowe, jeśli są bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia objętego wsparciem, w wysokości maksymalnie 5% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - działania promocyjne do wysokości 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się objęcia wsparciem;</p> <p>W zakresie objętym cross-finansowaniem: Koszty szkoleń pracowników wnioskodawcy, związanych z zakupem środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do wysokości 5% wartości wspólnotowego współfinansowania projektu.</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu uwzględnione w części II A niniejszego Podręcznika, - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej (gruntu) i zabudowanej, - zakup środków transportu, - wydatki związane z zarządzaniem projektem, - koszty osobowe, - wydatki związane z robotami budowlanymi powyżej 30% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki związane z usługami prawniczymi, ekspertyzami technicznymi i finansowymi stanowiącymi więcej niż 5% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - leasing operacyjny i zwrotny, - zakup usług doradczych, takich jak usługi doradztwa podatkowego, prawnicze lub reklamowe, które stanowią element stałej lub okresowej działalności przedsiębiorcy lub są związane z bieżącymi wydatkami operacyjnymi przedsiębiorcy.
<p>Schemat D Wsparcie funduszy zwrotnych, przeznaczonych dla przedsiębiorstw</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II B niniejszego Podręcznika w zakresie wydatków na instrumenty finansowe, • w części II C niniejszego Podręcznika w zakresie usług finansowych i zabezpieczeń oraz wydatków związanych z promocją projektu 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu uwzględnione w części II A niniejszego Podręcznika, - wydatki związane z realizacją projektu uwzględnione w części II B niniejszego Podręcznika, a nie dotyczące wydatków na instrumenty finansowe, - wydatki związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą uwzględnione w części II C niniejszego Podręcznika, a nie dotyczące wydatków związanych z usługami finansowymi i zabezpieczeniami oraz wydatkami na promocję projektu.
<p>2.2 Wsparcie komercjalizacji badań naukowych</p>		
<p>Schemat A Projekty badawcze</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika dotyczące usług finansowych i zabezpieczeń oraz wydatków związanych z promocją projektu • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> <p>- wydatki na wynagrodzenia personelu (badacze, pracownicy techniczni oraz pozostali pracownicy</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu uwzględnione w części II A niniejszego Podręcznika, - zakup nieruchomości niezabudowanej i nieruchomości zabudowanej, - roboty budowlane, - zakup środków transportu, - koszty osobowe inne niż wynagrodzenia personelu zaangażowanego w prace badawcze,

	<p>pomocniczy w zakresie, w jakim są zatrudnieni przy danym projekcie badawczym) wraz z pochodnymi od wynagrodzeń.</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty najmu dzierżawy pomieszczeń, urządzeń i aparatury, obliczona za okres realizacji projektu w części, w jakich dzierżawa pomieszczeń, urządzeń i aparatury związana jest z realizacją celów związanych z projektem. - koszt doradztwa i usług równoważnych wykorzystywanych wyłącznie dla potrzeb prac badawczych, włączając w to w szczególności koszt badań, wiedzy technicznej i patentów nabytych ze źródeł zewnętrznych po cenach rynkowych do wysokości 30% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - koszty ogólne niezbędne do realizacji projektu badawczego do wysokości 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu, - koszt zakupu materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów ponoszonych bezpośrednio w wyniku realizacji projektu badawczego lub rozwojowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z zarządzaniem projektem, - koszty ekspertyz/audytu.
<p>Schemat B Projekty inwestycyjne przedsiębiorstw z zakresu B +R</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• wydatki specyficzne dla danego schematu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z robotami budowlanymi do 30% całkowitych kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - zakup lub wytworzenie nowych środków trwałych, (stanowiących własność beneficjenta np. aparatura naukowo – badawcza) niezbędnych do realizacji projektu, -Leasing finansowy pod warunkiem że umowa leasingu prowadzi do przeniesienia własności na rzecz beneficjenta, - koszty modernizacji posiadanej aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i innych składników wyposażenia laboratoriów, - koszt wdrażania systemów zarządzania, w tym akredytacji laboratoriów, w celu spełnienia wymagań europejskich norm ISO, jeśli zgodność z wymaganiami normy ISO zostanie wiarygodnie zweryfikowana i potwierdzona certyfikatem zgodności wydanym przez niezależną jednostkę certyfikującą i jeśli wdrożenie jest bezpośrednio związane z realizacją projektu; do 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki na zakup usług doradczych i transfer wiedzy w zakresie eksploatacji infrastruktury badawczej, wykorzystywanych w ramach projektu do wysokości 10% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem. 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu uwzględnione w części II A niniejszego Podręcznika, - zakup nieruchomości niezabudowanej i nieruchomości zabudowane, - leasing operacyjny i zwrotny, - Zakup środków transportu, - koszty osobowe, - wydatki związane z zarządzaniem projektem, - koszty ekspertyz/ audytu, - wydatki związane z robotami budowlanymi powyżej 30% całkowitych kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem - koszty wdrażania systemów zarządzania powyżej 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, - wydatki na usługi doradcze stanowiące więcej niż 10% całkowitych kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem.

Priorytet III Turystyka i przemysł kulturowy		
3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej		
<p>Schemat A Budowa regionalnego systemu informacji turystycznej</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup sprzętu integralnie związanego z funkcjonowaniem inwestycji, w tym sprzętu komputerowego i oprogramowania, - koszty promocji projektu integralnie związane z jego realizacją – w tym tablica informacyjna, folder promocyjny, stworzenie strony internetowej, - elementy wizualizacyjne i identyfikacyjne. <p>W zakresie objętym cross-finansowaniem: koszty związane ze szkoleniami pracowników punktów informacji turystycznej.</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <p>koszty bieżące jednostki – np. koszty utrzymania i administracji strony internetowej, koszty zatrudnienia pracowników etc.</p>
<p>Schemat B Inwestycje w obiekty i infrastrukturę uzdrowiskową</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki poniesione na inwestycje w granicach obszaru, któremu został nadany status uzdrowiska. Realizowane będą wyłącznie projekty, które będą wynikać z Planów Rozwoju Uzdrowisk. 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty bieżące jednostki np. koszty utrzymania i administracji strony internetowej, etc. - koszty związane z realizacją projektów nie objętych Planem Rozwoju Uzdrowisk.
<p>Schemat C Rozwój produktów i oferty turystycznej regionu</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <p>Wydatki na inwestycje z zakresu gastronomii realizowane w obiekcie turystycznym i będące jego częścią lub stanowiące część szerszego projektu z zakresu turystyki.</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> -koszty bieżące jednostki np. koszty utrzymania i administracji strony internetowej, etc., - wydatki poniesione na realizację prostego produktu turystycznego, - wydatki na inwestycje w poprawę bazy noclegowej oraz przystosowanie obiektów zabytkowych do celów turystycznych, - wydatki na inwestycje w infrastrukturę kulturalną, kongresową i wystawienniczą mające charakter metropolitalny o wartości powyżej 20 mln zł, planowane do realizacji na obszarze Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, - wydatki na inwestycje związane z zaspokajaniem potrzeb społeczności lokalnych w zakresie infrastruktury rekreacyjnej lub sportowo-edukacyjnej (np. hale sportowe).

<p>Schemat D Inwestycje w poprawę bazy noclegowej oraz przystosowanie obiektów zabytkowych do celów turystycznych</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> <p>Wydatki na inwestycje z zakresu gastronomii realizowane w obiekcie turystycznym i będące jego częścią lub będące częścią szerszego projektu z zakresu turystyki.</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <p>-koszty bieżące jednostki – np. koszty utrzymania i administracji strony internetowej, koszty zatrudnienia pracowników etc., - wydatki na inwestycje w bazę noclegową realizowane na terenie miasta Krakowa, - wydatki na inwestycje w bazę noclegową o charakterze agroturystycznym i w gospodarstwach prowadzonych przez rolników.</p>
<p>3.2 Rozwój produktu dziedzictwa kulturowego</p>		
<p>Schemat A Dziedzictwo kulturowe i rewaloryzacja układów przestrzennych</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> <p>- koszty transportu , ubezpieczenie eksponatów, zabytków ruchomych, które spełniają warunek ogólnodostępności po zakończeniu działań w ramach projektu (zgodnie z definicją w Uszczegółowieniu MRPO).</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <p>- wydatki na projekty polegające na kompleksowej renowacji i rewitalizacji zabytkowych centrów miast, ukierunkowane na ożywienie społeczno-gospodarcze, w tym również pośrednio turystyczne, danego obszaru, gdyż będą realizowane w oparciu o programy rewitalizacji w ramach Działania 6.1, -zakup eksponatów, dzieł sztuki, - wydatki/koszty związane z realizacją projektu który nie spełnia warunku ogólnodostępności po zakończeniu działań w ramach projektu (zgodnie z definicją w Uszczegółowieniu MRPO).</p>
<p>Schemat B Dziedzictwo przyrodnicze</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> <p>Wydatki na opłaty za usunięcie drzew lub krzewów związane z realizacją projektów.</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <p>- wydatki/koszty związane z realizacją projektu który nie spełnia warunku ogólnodostępności po zakończeniu działań w ramach projektu (zgodnie z definicją w Uszczegółowieniu MRPO).</p>
<p>3.3 Instytucje Kultury</p>		
<p>Schemat A Rozwój infrastruktury kulturalnej</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to :</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <p>-zakup książek, księgozbiorów do bibliotek.</p>

<p>Schemat B Organizacja imprez kulturalnych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> <ul style="list-style-type: none"> -koszty administracyjne (wynajmu pomieszczeń, powierzchni plenerowej, powierzchni wystawienniczej, opłaty pocztowe, telefoniczne, materiały biurowe, itp.), - koszty usług zewnętrznych (w tym usług artystyczno-kulturalnych, usług promocyjnych i usług reklamowych, ekspertyz, studiów, opracowań, badań, tłumaczeń, usług informatycznych, itp.), -koszty podróży oraz zakwaterowania beneficjenta [zakup biletów, w tym transportu miejskiego, bilety lotnicze w klasie ekonomicznej i opłaty lotniskowe, publiczne środki transportu (bilety kolejowe, autobusowe w II klasie), bilety promowe, noclegi oraz diety], których suma nie jest wyższa niż 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (liczonych do całkowitej wartości wydatków kwalifikowanych w tej wersji wniosku która stanowiła załącznik do umowy dofinansowania projektu. Koszty muszą być rozliczone z uwzględnieniem odpowiednich przepisów krajowych w tym zakresie². -koszty organizacji imprez kulturalnych (koszty transportu, ubezpieczenia eksponatów, wynajem środka trwałego lub odpisy amortyzacyjne dotyczące środka trwałego, niezbędnego do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrożenia, za okres w którym sprzęt był wykorzystywany w celu realizacji projektu, z uwzględnieniem zapisów kwalifikowalności amortyzacji, wynajem sali, wynajęcie tłumacza, druk materiałów, koszty obsługi technicznej imprezy; itp.), -koszty promocji projektu integralnie związane z jego realizacją (ogłoszenia prasowe, dodatki do gazet lub czasopism, ulotki, broszury, itp.). - pozostałe koszty będące w ścisłym związku z organizacją imprezy (np. koszty opłat za jednokrotne wykorzystanie materiałów, w przypadku gdy nie ma potrzeby nabycia praw autorskich). 	
--	---	--

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U.2002. Nr 236.1990), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju (Dz.U.,2002 Nr 236, poz. 1991).

Priorytet IV Infrastruktura dla rozwoju gospodarczego		
4.1 Rozwój infrastruktury drogowej		
<p>Schemat A Drogi o znaczeniu regionalnym</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup środków transportu lub sprzętu ruchomego związanego z utrzymaniem stanu drogi i obsługi ruchu po realizacji projektu (np. urządzeń do odśnieżania, malowania pasów itp.), - wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu (np. budowa, modernizacja, przebudowa dróg).
<p>Schemat B Drogi w miastach na prawach powiatu</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to :</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup środków transportu lub sprzętu ruchomego związanego z utrzymaniem stanu drogi i obsługi ruchu po realizacji projektu (np. urządzeń do odśnieżania, malowania pasów itp.), - wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu (np. budowa, modernizacja, przebudowa dróg).
<p>Schemat C Drogi powiatowe</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to :</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup środków transportu lub sprzętu ruchomego związanego z utrzymaniem stanu drogi i obsługi ruchu po realizacji projektu (np. urządzeń do odśnieżania, malowania pasów itp.), - wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu (np. budowa, modernizacja, przebudowa dróg).
4.2 Zwiększenie roli transportu zbiorowego w obsłudze regionu		
<p>Schemat A Transport miejski</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to :</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> <p>wydatki na zakup nowych środków transportu służących do przewozu osób (wyłącznie autobusy o zmniejszonej emisji zanieczyszczeń).</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki na zakup środków transportu, które nie spełniają (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) wymogów bezpieczeństwa, środowiskowych, technicznych.

<p>Schemat B Tabor kolejowy</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to :</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <p>wydatki na zakup nowego taboru kolejowego służącego pasażerskim przewozom regionalnym.</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <p>wydatki na zakup środków transportu, które nie spełniają (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) wymogów bezpieczeństwa, środowiskowych, technicznych.</p>
<p>Schemat C Regionalna sieć kolejowa</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to :</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup środków transportu lub sprzętu ruchomego związanego z utrzymaniem linii kolejowej, - zakup sprzętu służącego do modernizacji linii kolejowej, - wydatki na budowę, przebudowę, modernizację budynków (np. dworców).
<p>4.3 Tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej</p>		
<p>Schemat A Strefy aktywności gospodarczej o powierzchni 2-20 ha</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to :</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <p>W zakresie objętym cross-finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszt pracy trenerów i szkoleniowców, - koszty wynajmu sali i cateringu dla uczestników szkolenia, - koszty druku i zakupu materiałów szkoleniowych, - koszty działań doradczych. 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup środków transportu, - koszty podłączenia indywidualnych użytkowników do sieci, - wydatki na drogi dojazdowe do strefy aktywności gospodarczej powyżej 20% kosztów kwalifikowanych projektu, - wydatki na zakup: budynków i koszty z tym związane, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, sprzętu i wyposażenia biurowego jeżeli nie służą wyłącznie tworzonemu inkubatorowi przedsiębiorczości.
<p>Schemat B Strefy aktywności gospodarczej o powierzchni powyżej 20 ha</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <p>W zakresie objętym cross-finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszt pracy trenerów i szkoleniowców, - koszty wynajmu sali i cateringu dla uczestników szkolenia, - koszty druku i zakupu materiałów szkoleniowych, - koszty działań doradczych. 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup środków transportu, - koszty podłączenia indywidualnych użytkowników do sieci, - wydatki na drogi dojazdowe do strefy aktywności gospodarczej powyżej 20% kosztów kwalifikowanych projektu, - wydatki na zakup: budynków i koszty z tym związane, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, sprzętu i wyposażenia biurowego jeżeli nie służą wyłącznie tworzonemu inkubatorowi przedsiębiorczości.

Priorytet V Krakowski Obszar Metropolitalny		
5.1 KOM jako ważny węzeł europejskiej przestrzeni badawczej		
	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u></p> <p>wydatki poniesione na opracowanie koncepcji utworzenia i funkcjonowania małopolskich ośrodków innowacji.</p> <p>W zakresie objętym cross- financowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty materiałów szkoleniowych i konferencyjnych, -koszty wynajmu pomieszczeń do przeprowadzenia szkoleń i konferencji, - koszty wynagrodzenia trenerów i prelegentów, - koszty delegacji osób korzystających ze szkoleń, - koszty dojazdów i zakwaterowania trenerów i prelegentów, - koszty projektów pilotażowych związanych z rozpoczęciem funkcjonowania ośrodka. 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty projektów realizowanych poza terenem Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
5.2 Rozwój funkcji metropolitalnych KOM		
	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u></p> <p>wydatki związane wyłącznie z realizacją projektów mających na celu wzmocnienie i rozwój funkcji metropolitalnych.</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty projektów realizowanych poza terenem Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, - koszty prac wewnątrz obiektów użyteczności publicznej wykorzystywanych przez administrację publiczną.
5.3 Rozwój zintegrowanego transportu metropolitalnego		
<p>Schemat A Rozwój zintegrowanego transportu metropolitalnego</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u></p> <p>zakup środków transportu</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty projektów realizowanych poza terenem Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
<p>Schemat B Infrastruktura okołolotniskowa</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty projektów realizowanych poza terenem Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu</u> <p>Wyłącznie wydatki przeznaczone na infrastrukturę okołolotniskową związaną z transportem publicznym.</p>	
Priorytet VI Spójność wewnątrzregionalna		
6.1 Rozwój miast		
<p>Schemat A Projekty realizowane wyłącznie w ramach programów rewitalizacji</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> <p>W zakresie objętym cross- finansowaniem (w zakresie szkoleń pracowników zapewniających realizację celów statutowych instytucji mieszczących się w obiektach zrealizowanych w ramach projektów rewitalizacji dofinansowanych z MRPO):</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty materiałów szkoleniowych, - koszty wynajmu pomieszczeń do przeprowadzenia szkoleń - koszty wynagrodzenia szkolących, - koszty delegacji osób korzystających ze szkoleń, - koszty dojazdów i zakwaterowania trenerów. 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty związane z realizacją projektów nie objętych programem rewitalizacji, - wydatki na inwestycje dotyczące budowy/rozbudowy/modernizacji hal sportowych oraz sal gimnastycznych przy szkołach, - wydatki na inwestycje dotyczące budowy/rozbudowy/modernizacji basenów, - wydatki na inwestycje związane z modernizacją/renowacją budynków administracji publicznej w obszarze poprawy ich estetyki zewnętrznej, - remonty finansowane z wydatków bieżących, - koszty prac wewnątrz obiektów użyteczności publicznej wykorzystywanych przez administrację publiczną, - wydatki na budowę, modernizację infrastruktury drogowej stanowiące samodzielny projekt.
<p>Schemat B Projekty w zakresie rekreacji i sportu</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki na inwestycje dotyczące budowy rozbudowy/modernizacji basenów, - remonty finansowane z wydatków bieżących.
6.2 Rozwój obszarów wiejskich		
<p>Schemat A Odnowa centrów wsi</p>	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki na projekty inwestycyjne realizowane na obszarze miejskim gmin miejsko-wiejskich, - wydatki na inwestycje związane z modernizacją/renowacją powierzchni i przestrzeni budynków administracji publicznej, w obszarze poprawy ich estetyki zewnętrznej, - wydatki na budowę, modernizację infrastruktury drogowej stanowiące samodzielny projekt, - zakup materiałów i wyposażenia innych niż wydatki inwestycyjne, - remonty finansowane z wydatków

		bieżących, - koszty prac wewnątrz obiektów użyteczności publicznej wykorzystywanych przez administrację publiczną, - wydatki na mieszkalnictwo.
Schemat B Infrastruktura społeczna w tym edukacyjna i sportowa	W szczególności, wydatki kwalifikowane to: Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione: <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	W szczególności, wydatki niekwalifikowane to: - wydatki na inwestycje dotyczące budowy rozbudowy/modernizacji basenów, - remonty finansowane z wydatków bieżących,
6.3 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym socjalnego i zdrowotnego		
Schemat A Ochrona zdrowia	W szczególności, wydatki kwalifikowane to: Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione: <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> W zakresie objętym cross- finansowaniem (w zakresie szkoleń personelu, niezbędnych do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania zakupywanego sprzętu): <ul style="list-style-type: none"> - koszty materiałów szkoleniowych, -koszty wynajmu pomieszczeń do przeprowadzenia szkoleń - koszty wynagrodzenia szkolących, -koszty delegacji osób korzystających ze szkoleń, - koszty dojazdów i zakwaterowania trenerów. 	W szczególności, wydatki niekwalifikowane to: - remonty bieżące służące jedynie odtworzeniu stanu istniejącego i nie będące wydatkami inwestycyjnymi, - inwestycje polegające wyłącznie na termomodernizacji budynków wykorzystywanych przez służbę zdrowia.
Schemat B Opieka społeczna	W szczególności, wydatki kwalifikowane to: Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione: <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika 	W szczególności, wydatki niekwalifikowane to: - wydatki związane z budową nowych obiektów, - zakup nieruchomości, - remonty bieżące służące jedynie odtworzeniu stanu istniejącego i nie będące wydatkami inwestycyjnymi, - wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem podmiotów opieki społecznej jak i placówek opiekuńczo-wychowawczych.
Schemat C Służby ratunkowe	W szczególności, wydatki kwalifikowane to: Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione: <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego schematu:</u> Zakup środków transportu na cele ratownicze.	W szczególności, wydatki niekwalifikowane to: - wydatki na projekty inne niż związane z zakupem sprzętu.

Priorytet VII Infrastruktura ochrony środowiska		
7.1 Gospodarka wodno ściekowa		
	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u> zakup nieruchomości niezabudowanej powyżej 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu za zgodą IZ (dla projektów związanych z ochroną środowiska naturalnego),</p> <p>W zakresie objętym cross- finansowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty materiałów szkoleniowych i promocyjnych, -koszty wynajmu pomieszczeń do przeprowadzenia szkoleń, - koszty wynagrodzenia szkolących, -koszty delegacji osób korzystających ze szkoleń, - koszty dojazdów i zakwaterowania trenerów, - tworzenie stron www. 	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z budową i modernizacją urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków w aglomeracjach o RLM poniżej 2 000 i powyżej 15 000, - wydatki związane z realizacją projektów związanych z przydomowymi oczyszczalnymi ścieków, - podłączenie do sieci kanalizacyjnych i wodociągowych indywidualnych użytkowników (wydatki na przyłącze³ kanalizacyjne i wodociągowe).
7.2 Poprawa jakości powietrza i zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii		
	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u> zakup nieruchomości niezabudowanej powyżej 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu za zgodą IZ (dla projektów związanych z ochroną środowiska naturalnego).</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty prac termomodernizacyjnych, chyba że stanowią element szerszej inwestycji, - przyłącza do obiektów indywidualnych; instalacje, urządzenia itp. wykorzystywane przez odbiorców, - ekspertyzy, badania np. geologiczne nie związane bezpośrednio z rzeczowym efektem projektu, - koszty związane bezpośrednio z produkcją roślin (łącznie z zakupem gruntu pod uprawę).
7.3 Gospodarka odpadami		
	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u> - zakup nieruchomości niezabudowanej powyżej 10%</p>	

³ zgodnie z zapisami art. 2 ust. 5 i 6 *Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*, Dz. U. nr 72, poz. 747). **Przyłącze kanalizacyjne** – odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej. **Przyłącze wodociągowe** – odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.

	<p>całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu za zgodą IZ (dla projektów związanych z ochroną środowiska naturalnego),</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup środków trwałych stanowiących część wydatków inwestycyjnych, w tym pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów i specjalistyczne samochody do zbierania posegregowanych odpadów. <p>W zakresie objętym cross- financowaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty materiałów szkoleniowych i promocyjnych, -koszty wynajmu pomieszczeń do przeprowadzenia szkoleń, - koszty wynagrodzenia szkolących, -koszty delegacji osób korzystających ze szkoleń, - koszty dojazdów i zakwaterowania trenerów, - tworzenie stron www. 	
7.4 Bezpieczeństwo ekologiczne oraz ochrona przed skutkami klęsk żywiołowych		
	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u> zakup nieruchomości niezabudowanej powyżej 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu za zgodą IZ (dla projektów związanych z ochroną środowiska naturalnego), 	
Priorytet VIII Współpraca międzyregionalna		
8.1 Promocja Małopolski na arenie międzynarodowej		
	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <ul style="list-style-type: none"> • <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u> <ul style="list-style-type: none"> - koszty podróży oraz zakwaterowania beneficjenta [zakup biletów, w tym transportu miejskiego, bilety lotnicze w klasie ekonomicznej i opłaty lotniskowe, publiczne środki transportu (bilety kolejowe, autobusowe w II klasie), bilety promowe, noclegi oraz diety], których suma nie jest wyższa niż 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (liczonych do całkowitej wartości wydatków kwalifikowanych w tej wersji wniosku która stanowiła załącznik do umowy dofinansowania projektu). <p>Koszty te muszą być niezbędne z punktu widzenia realizacji projektu i odnosić się wyłącznie do projektu, muszą być udokumentowane (np. bilety kolejowe, lotnicze, karty pokładowe, faktury hotelowe, rachunki za żywność), muszą mieścić się w granicach zdrowego</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty podróży oraz zakwaterowania beneficjenta [zakup biletów, w tym transportu miejskiego, bilety lotnicze w klasie ekonomicznej i opłaty lotniskowe, publiczne środki transportu (bilety kolejowe, autobusowe w II klasie), bilety promowe, noclegi oraz diety], których suma jest wyższa niż 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (liczonych do całkowitej wartości wydatków kwalifikowanych w tej wersji wniosku która stanowiła załącznik do umowy dofinansowania projektu); - koszty nabycia praw autorskich, w przypadku projektów do zrealizowania których wystarczające jest udostępnienie materiałów do jedнокrotnego wykorzystania, - wszelkie opłaty za rezerwacje (np. hotelarskie, linii lotniczych) w sytuacji nieskorzystania z wcześniej

	<p>rozsądku i być rozliczone z uwzględnieniem odpowiednich przepisów krajowych w tym zakresie⁴.</p> <p>W sytuacji niemożności skorzystania ze środków komunikacji zbiorowej (np. w przypadku osób niepełnosprawnych), lub jeśli wymaga tego specyfika projektu dopuszcza się wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce realizacji projektu. Kwalifikowane będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według stawek krajowych za 1km⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> o ryczał t na przejazdy, o zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją wartości zużytego paliwa do odbycia podróży służbowej związanej z realizacją projektu. <p>- koszty organizacji spotkań /impres /koncertów /wystaw /udziału w targach ponoszone na podstawie ważnych umów oraz w oparciu o faktury wystawione przez zewnętrznych dostawców (wynajem środka trwałego lub odpisy amortyzacyjne dotyczące środka trwałego, niezbędne do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrożenia, za okres w którym sprzęt był wykorzystywany w celu realizacji projektu, z uwzględnieniem zapisów kwalifikowalności amortyzacji, wynajem sali /pomieszczeń /powierzchni, wynajęcie tłumacza, koszty publikacji i dystrybucji materiałów promocyjnych, jeśli będą udostępniane bezpłatnie; wynagrodzenia osób występujących, w tym artystów i panelistów; itp.). Koszt najmu sali/pomieszczeń/powierzchni musi być związany bezpośrednio z realizacją projektu oraz beneficjent lub wykonawca musi być bezpośrednim najemcą sali/pomieszczeń/ powierzchni.</p> <p>- koszty techniczne organizacji spotkań /impres /koncertów /wystaw /udziału w targach, w tym m.in. koszty ubezpieczenia, zapewnienia ochrony uczestników o ile jest to wymagane odpowiednimi regulacjami prawnymi</p> <p>- koszty administracyjne ponoszone przez beneficjenta właściwie uzasadnione i skalkulowane, oparte na kosztach rzeczywistych i proporcjonalnie alokowane do projektu [wynajmu pomieszczeń– w części proporcjonalnej do zaangażowania w projekt jeżeli pomieszczenia są używane jednocześnie do innych celów, opłaty pocztowe, telefoniczne (abonament i rozmowy telefoniczne wg billingu), telegraficzne, teleksowe, internetowe, itp. o ile w całości służą realizacji projektu]</p>	<p>zarezerwowanych usług.</p>
--	--	-------------------------------

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U.2002. Nr 236.1990), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju (Dz.U.,2002 Nr 236, poz. 1991).

⁵) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy. (Dz. U. z dnia 26 marca 2002 r.).

	<ul style="list-style-type: none"> - koszty usług zewnętrznych ponoszone na podstawie ważnych umów oraz w oparciu o faktury wystawione przez zewnętrznych dostawców, którym zlecono wykonanie pewnych zadań w ramach projektu (usług promocyjnych, artystyczno-kulturowych, reklamowych, ekspertyz, studiów, opracowań, badań, tłumaczeń, usług informatycznych, badań rynkowych i marketingowych; itp.); - budowa, modyfikacja, rozwój i utrzymanie portali i stron internetowych, administrowanie portalem internetowym powstałym na potrzeby projektu, - wydatki dotyczące nabycia praw autorskich do niezbędnych opracowań, referatów, fotografii, utworów, materiałów publikowanych na CD przeznaczonych do publikacji po spotkaniu/ imprezie/ koncercie/ wystawie; koszty opłat za jednokrotne wykorzystanie materiałów, w przypadku, gdy nie ma potrzeby nabycia praw autorskich - koszty promocji projektu integralnie związane z jego realizacją (ogłoszenia prasowe, dodatki do gazet lub czasopism, ulotki, broszury, itp. - pozostałe koszty będące w ścisłym związku z wdrażanym projektem. 	
8.2 Budowanie pozycji Małopolski w europejskich sieciach współpracy		
	<p>W szczególności, wydatki kwalifikowane to:</p> <p>Wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w części II A niniejszego Podręcznika • w części II B niniejszego Podręcznika • w części II C niniejszego Podręcznika <p>• <u>wydatki specyficzne dla danego działania:</u></p> <p>-koszty podróży, wyżywienia oraz zakwaterowania beneficjenta i partnerów projektu związane z udziałem w szkoleniach/ konferencjach/ seminariach/ stażach beneficjenta [zakup biletów, w tym transportu miejskiego, bilety lotnicze w klasie ekonomicznej i opłaty lotniskowe, publiczne środki transportu (bilety kolejowe, autobusowe w II klasie), bilety promowe, noclegi oraz diety], których suma nie jest wyższa niż 25% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (liczonych do całkowitej wartości wydatków kwalifikowanych w tej wersji wniosku która stanowiła załącznik do umowy dofinansowania projektu.</p> <p>Koszty te muszą być niezbędne z punktu widzenia realizacji projektu i odnosić się wyłącznie do projektu, muszą być udokumentowane (np. bilety kolejowe, lotnicze, karty pokładowe, faktury hotelowe, rachunki za wyżywienie), muszą mieścić się w granicach zdrowego rozsądku i być rozliczone z uwzględnieniem odpowiednich przepisów krajowych w tym zakresie⁶.</p>	<p>W szczególności, wydatki niekwalifikowane to:</p> <p>- koszty podróży, wyżywienia oraz zakwaterowania beneficjenta i partnerów projektu związane z udziałem w szkoleniach/ konferencjach/ seminariach/ stażach beneficjenta [zakup biletów, w tym transportu miejskiego, bilety lotnicze w klasie ekonomicznej i opłaty lotniskowe, publiczne środki transportu (bilety kolejowe, autobusowe w II klasie), bilety promowe, noclegi oraz diety], których suma jest wyższa niż 25% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (liczonych do całkowitej wartości wydatków kwalifikowanych w tej wersji wniosku która stanowiła załącznik do umowy dofinansowania projektu;</p> <p>- Koszty inwestycyjne projektu których suma jest wyższa niż 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (liczonych do całkowitej wartości wydatków kwalifikowanych w tej wersji wniosku która stanowiła załącznik do umowy dofinansowania projektu.</p> <p>- Koszty związane z uczestnictwem w projekcie podmiotów z regionu poza państw członkowskich (ponoszone przez te</p>

⁶ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U.2002. Nr 236.1990), Rozporządzenie Ministra Pracy i

	<p>W sytuacji niemożności skorzystania ze środków komunikacji zbiorowej (np. w przypadku osób niepełnosprawnych), lub jeśli wymaga tego specyfika projektu dopuszcza się wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce realizacji projektu. Kwalifikowane będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według stawek krajowych za 1km⁷:</p> <ul style="list-style-type: none"> o ryczałt na przejazd, o zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją wartości zużytego paliwa do odbycia podróży służbowej związanej z realizacją projektu. <p>- Koszty organizacji spotkań, ponoszone na podstawie ważnych umów oraz w oparciu o faktury wystawione przez zewnętrznych dostawców (wynajem środka trwałego lub odpisy amortyzacyjne dotyczące środka trwałego, niezbędnego do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrożenia, za okres w którym sprzęt był wykorzystywany w celu realizacji projektu, z uwzględnieniem zapisów kwalifikowalności amortyzacji, wynajem sali /pomieszczeń, wynajęcie tłumacza, koszty publikacji i dystrybucji materiałów promocyjnych, jeśli będą udostępniane bezpłatnie; ubezpieczenie; itp.). Koszt najmu sali/ pomieszczeń/ powierzchni musi być związany bezpośrednio z realizacją projektu oraz beneficjent, partner lub wykonawca musi być bezpośrednim najemcą sali/ pomieszczeń/ powierzchni.</p> <p>- Koszty inwestycyjne projektu których suma nie jest wyższa niż 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (liczonych do całkowitej wartości wydatków kwalifikowanych w tej wersji wniosku która stanowiła załącznik do umowy dofinansowania projektu.</p> <p>- koszty usług zewnętrznych, ponoszone na podstawie ważnych umów oraz w oparciu o faktury wystawione przez zewnętrznych dostawców, którym zlecono wykonanie pewnych zadań w ramach projektu (np. ekspertyz, studiów, opracowań, badań, tłumaczeń, usług informatycznych, promocji projektu, ulotek, broszur, budowa, modyfikacja, rozwój i utrzymanie portali i stron internetowych, administrowanie portalem internetowym,).</p> <p>- wydatki dotyczące nabycia praw autorskich do niezbędnych opracowań, referatów, programów komputerowych, utworów, fotografii, materiałów publikowanych na CD przeznaczonych do publikacji po spotkaniu;</p> <p>-koszty opłat za jednokrotne wykorzystanie materiałów,</p>	<p>podmioty, jak i ponoszone przez beneficjenta projektu),</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koszty ponoszone poza obszarem państw członkowskich, - koszty nabycia praw autorskich, w przypadku projektów do zrealizowania których wystarczające jest udostępnienie materiałów do jednokrotnego wykorzystania; - wszelkie opłaty za rezerwacje (np. hotelarskie, linii lotniczych) w sytuacji nieskorzystania z wcześniej zarezerwowanych usług.
--	--	--

Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju (Dz.U.,2002 Nr 236, poz. 1991

⁷). Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy. (Dz. U. z dnia 26 marca 2002 r.)

	<p>w przypadku, gdy nie ma potrzeby nabycia praw autorskich,</p> <ul style="list-style-type: none">- koszty promocji projektu integralnie związane z jego realizacją (ogłoszenia prasowe, dodatki do gazet lub czasopism, ulotki, broszury, itp.,- koszty administracyjne ponoszone przez beneficjenta właściwie uzasadnione i skalkulowane, oparte na kosztach rzeczywistych i proporcjonalnie alokowane do projektu [wynajmu pomieszczeń – w części proporcjonalnej do zaangażowania w projekt jeżeli pomieszczenia są używane jednocześnie do innych celów, opłaty pocztowe, telefoniczne (abonament i rozmowy telefoniczne wg billingu), telegraficzne, telexowe, internetowe, itp. o ile w całości służą realizacji projektu]- pozostałe koszty będące w ścisłym związku z wdrażanym projektem.	
--	--	--

CZĘŚĆ IV. RODZAJE WYDATKÓW KWALIFIKOWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁANIACH IX OSI PRIORYTETOWEJ MRPO – POMOC TECHNICZNA.

Do współfinansowania z pomocy technicznej kwalifikują się wydatki bezpośrednio związane z programowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem, oceną i ewaluacją, audytem i kontrolą oraz promocją i informacją MRPO.

Szczegółowe zasady finansowania wydatków z pomocy technicznej określa *Procedura realizacji działań finansowanych z pomocy technicznej w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013* stanowiąca Załącznik do polecenia służbowego Dyrektora Urzędu.

Działanie 9.1 Wsparcie zarządzania MRPO

W ramach niniejszego działania wydatkami kwalifikującymi się do dofinansowania w ramach pomocy technicznej są w szczególności⁸:

Typy działań	Rodzaje wydatków kwalifikujących się do dofinansowania
Zatrudnienie pracowników odpowiedzialnych za programowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę i ewaluację, audyt i kontrolę, promocję i informację MRPO oraz działania wspierające (m.in. logistyka, obsługa prawna, finansowa, informatyczna)	<ul style="list-style-type: none"> - koszty osobowe związane z rekrutacją i wynagrodzeniami wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i pozaubezpieczeniowe płacone przez pracodawcę oraz regulaminowe nagrody, - dodatkowe wynagrodzenia roczne oraz regulaminowe nagrody wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusze pozaubezpieczeniowe płacone przez pracodawcę.
Podnoszenie kwalifikacji pracowników odpowiedzialnych za programowanie, zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę i ewaluację, audyt i kontrolę, promocję i informację MRPO oraz działania wspierające (m.in. logistyka, obsługa prawna, finansowa, informatyczna)	<ul style="list-style-type: none"> - zakup usług szkoleniowych i dydaktycznych (w tym studiów podyplomowych, studiów doktoranckich, kursów językowych krajowych i zagranicznych, szkoleń, seminariów, konferencji, kursów zawodowych, warsztatów itp.), - staże i wyjazdy studyjne (krajowe i zagraniczne), - delegacje służbowe (w tym m.in. koszty przejazdów, wyżywienia, zakwaterowania, ryczałty), - zakup i prenumerata publikacji, - zakup materiałów dydaktycznych i szkoleniowych
Wydatki organizacyjne i administracyjne (również wydatki związane z funkcjonowaniem punktów informacyjnych w zakresie funduszy europejskich)	<ul style="list-style-type: none"> - adaptacja, budowa i rozbudowa oraz zakup pomieszczeń biurowych i konferencyjnych oraz dokumentacja i prace związane z adaptacją, - przygotowanie dokumentacji technicznej i studium wykonalności, - przygotowanie dokumentacji projektowej, - przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu, - roboty budowlane oraz projektowe, - najem i utrzymanie pomieszczeń biurowych, - zakup materiałów biurowych (również na potrzeby punktów informacyjnych), - przygotowanie, powielanie i rozpowszechnianie materiałów

⁸ Przedstawiony katalog kosztów kwalifikowanych w ramach Pomocy Technicznej stanowi listę otwartą, która podczas realizacji i wdrażania MRPO może ulegać modyfikacji. Każdorazowa zmiana będzie regulowana *Procedurą realizacji działań finansowanych z pomocy technicznej w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013* stanowiącą Załącznik do polecenia służbowego Dyrektora Urzędu.

	<p>dydaktycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja spotkań, przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń, - koszty poczęstunku dla uczestników spotkań, - delegacje krajowe i zagraniczne, - tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń, - opracowanie ekspertyz, analiz, studiów i koncepcji, - wydatki związane z gromadzeniem, przetwarzaniem i analizowaniem danych, - archiwizacja i usługi związane z archiwizacją dokumentów, - wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne, - utrzymanie systemu informatycznego np. łącze transmisji danych dostęp do Internetu, usługa konserwacji oprogramowania wspomagającego funkcjonowanie Urzędu, usługa zarządzania, monitoringu i serwisowania sieci rozległej UMWM, - wynajęcie sal, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia, - zakup usług telekomunikacyjnych, pocztowych, kurierskich, bankowych itp.,
Wydatki związane z zamknięciem pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z gromadzeniem, przetwarzaniem i analizowaniem danych, - archiwizacja i usługi związane z archiwizacją dokumentów
Zakup sprzętu, oprogramowania i wyposażenia (również dla punktów informacyjnych)	<ul style="list-style-type: none"> - zakup wyposażenia i sprzętu komputerowego oraz sprzętu biurowego, - zakup i instalacja oprogramowania i zakup licencji, - zakup lub leasing oraz eksploatacja wyposażenia i urządzeń, - wydatki związane ze zwiększeniem liczby użytkowników sieci komputerowych np. zakup urządzeń aktywnych (switche - rozbudowa sieci lokalnych LAN w budynkach UMWM), zakup urządzeń bezprzewodowego dostępu do sieci lokalnej i Internetu, - leasing samochodów
Wydatki na przygotowanie do przyszłych interwencji strukturalnych	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z gromadzeniem, przetwarzaniem i analizowaniem danych
Analizy, badania, oceny, sprawozdania oraz finansowanie pomocy ekspertów zewnętrznych	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie ekspertyz, analiz, studiów i koncepcji, - organizacja spotkań, (w tym wynajem sali i koszty usług gastronomicznych), - wydatki związane z gromadzeniem, przetwarzaniem i analizowaniem danych,
Budowa, utrzymanie i rozwój systemu informatycznego monitoringu i kontroli	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i rozbudowa systemu informatycznego monitoringu i kontroli oraz budowa/rozbudowa Regionalnego Systemu Informatycznego na potrzeby MRPO
Wydatki związane z funkcjonowaniem komitetów	<ul style="list-style-type: none"> - zakup materiałów biurowych i wyposażenia, - koszty wynajmu pomieszczeń, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia, - koszty obejmujące usługi gastronomiczne dla uczestników spotkań, - koszty przejazdów, - koszty noclegów, - opracowanie ekspertyz, analiz, studiów i koncepcji, - wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne, - przygotowanie, powielanie i rozpowszechnianie materiałów
Wydatki związane z kontrolą	<ul style="list-style-type: none"> - delegacje służbowe (w tym m.in. koszty przejazdów, żywienia, zakwaterowania, ryczałty), - opracowanie ekspertyz, analiz, studiów i koncepcji, - inne koszty związane z prowadzeniem kontroli

<p>Wydatki związane z oceną projektów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie, powielanie i rozpowszechnianie materiałów, - wynajęcie sal, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia, - delegacje służbowe (w tym m.in. koszty przejazdów, wyżywienia, zakwaterowania, ryczałty), - opracowanie ekspertyz, analiz, studiów i koncepcji, - wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne, - koszty poczęstunku dla uczestników spotkań (Komisji Oceny Projektów)
<p>Wsparcie instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie MRPO w związku z przygotowaniem projektów kluczowych (Małopolski Project Pipeline)</p>	<ul style="list-style-type: none"> -organizacja spotkań, przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń (w tym koszty wynajmu sali, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia oraz koszt usług gastronomicznych), - wynajęcie sal, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia, -przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu, - przygotowanie, powielanie i rozpowszechnianie materiałów dydaktycznych
<p>Usługi agencji pracy tymczasowej na rzecz UMWM niezbędne do sprawnego wdrażania MRPO</p>	<ul style="list-style-type: none"> - koszty usługi agencji pracy tymczasowej, w tym koszty wynagrodzenia pracowników tymczasowych, koszty pracodawcy oraz marża agencji pracy tymczasowej

Wydatki niekwalifikowane:

- zakup środków transportu,
- świadczenia urlopowe w rozumieniu np. świadczeń określanych jako „wczasy pod gruszą” lub inne formy finansowania wypoczynku finansowanego z ZFŚS, jak również inne formy wypłaty dokonywane z tego funduszu (bony żywieniowe, dopłaty do stołówki itp.),
- składki na ZFŚS,
- składki odprowadzane na PFRON,
- nagrody nieprzewidziane w regulaminie wynagrodzeń w danej instytucji,
- w przypadku wyjazdów zagranicznych (np. wizyt studyjnych) koszty przelotów samolotowych klasą biznes,
- koszty aplikacji legislacyjnych oraz zawodów prawniczych[m1],
- wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, gdy dotyczy to nieobecności dłuższej niż 33 dni,
- odprawy emerytalno-rentowe.

Działanie 9.2 Działania informacyjne i promocyjne

W ramach niniejszego działania wydatkami kwalifikującymi się do dofinansowania w ramach pomocy technicznej są w szczególności:

Kierunki działań informacyjnych i promocyjnych	Rodzaje wydatków kwalifikujących się do dofinansowania
Punkty informacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - najem i utrzymanie pomieszczenia na potrzeby punktu informacyjnego, - przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu, - koszty funkcjonowania sieci informacyjnej w regionie (subregionalne i lokalne punkty informacyjne), - przygotowanie materiałów promocyjnych np. gadżety, elegany, ścianki wystawiennicze itp.
Publikacje, informacje w mediach	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu w celu wyłonienia firmy odpowiedzialnej za wydanie i dystrybucję publikacji lub firmy odpowiedzialnej za kampanię wizerunkową (np. kampanię outdoorową - bilbordy, citilighty i inne), - opracowanie księgi znaków (manuala), - przygotowanie (w tym opracowanie projektu graficznego, zlecenie opracowania tekstu przez firmę z zewnątrz), publikacja i dystrybucja dokumentów programowych, ulotek, broszur, folderów i biuletynów informacyjnych oraz innych materiałów dotyczących realizacji MRPO, - tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń, - zakup i prenumerata publikacji, - nabycie praw autorskich, - prezentacja i promocja przykładów najlepszych praktyk i najlepszych projektów, - promocja portali i stron internetowych, - konferencje prasowe, - przygotowywanie i zamieszczanie informacji, spotów reklamowych i ogłoszeń, linerów w mediach, - realizacja i uczestnictwo w programach i audycjach telewizyjnych i radiowych, - publikacje w mediach elektronicznych np. banery promocyjne na portalach.
Portale i strony internetowe	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie materiałów w celu zamieszczenia na stronie internetowej, - stworzenie i modyfikacja portalu internetowego, - bieżące uaktualnianie informacji, - utrzymanie i obsługa portalu, - hosting i utrzymanie domen, - opracowanie projektu graficznego strony internetowej
Szkolenia	<ul style="list-style-type: none"> - zakup sprzętu niezbędnego do organizowania szkoleń, konferencji, warsztatów, - wynajęcie sali, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia oraz obsługa techniczna sali, - tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń, - delegacje służbowe (w tym m.in. koszty przejazdów, wyżywienia, zakwaterowania, ryczałty) pracowników biorących udział w szkoleniach i wydarzeniach promocyjnych, - przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu w celu wyłonienia firmy odpowiedzialnej za przeprowadzenie szkoleń, opracowanie i dystrybucję materiałów informacyjnych, - organizowanie seminariów, warsztatów, konferencji, - koszty poczęstunku dla uczestników szkoleń, -koszty zakupu/powielania materiałów (w tym materiałów pokonferencyjnych, powarsztatowych itp.)

Sprawozdania z działań informacyjnych i ich ocena	<ul style="list-style-type: none">- opracowanie ekspertyz, analiz, studiów i koncepcji,- tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń,- koszty noclegów uczestników szkoleń,- przeprowadzenie badań opinii publicznej.
--	---